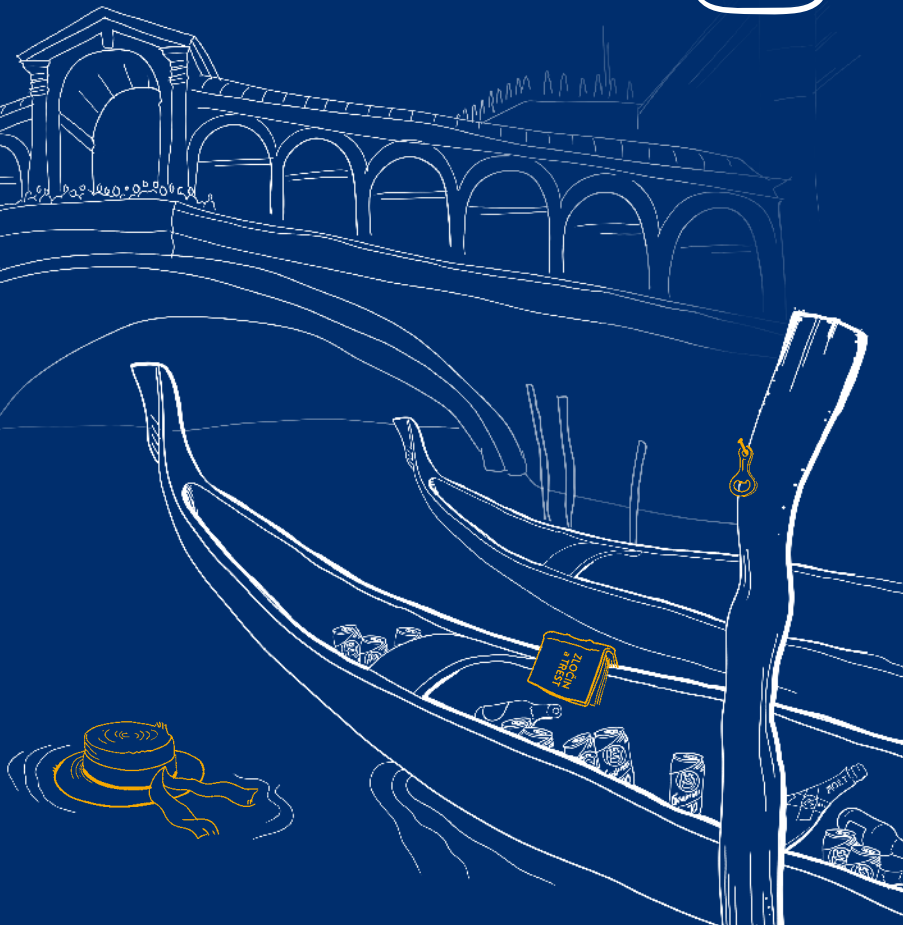

ZPRÁVY 2023

LÉTO

VÍTA: ...No a jak jsme vystoupili u toho nádraží Santa Lucia, tak všude strašně moc lidí, normálně mi přišlo, že přes ty lidi už ani nejsou vidět Benátky...nějak jsme se zatoulali mimo hlavní stezky a došli jsme, ani nevím jak, do takového milýho parku. A říkáme si, tady je tak fajn! Jako by tady ani nevládl turismus. Nevíme o tomhle místě vůbec nic, třeba se tady nikdy nic světoborného nestalo, celý dějiny tu akorát rostly stromy... Super... Měli jsme na dnešek šilenej itinerář a hustej seznam, co všechno vidět a stihnout, ale tak nějak jsme se Sylvuš oba naráz pocítili tu úlevu... Víš, jak se říkalo, že seš „za školou“, tak jsme se cítili na chvíli jakoby „za dovolenou“... A říkáme si: kašlem na to, tohle je prostě hezkej park. Nebo hezkej park, je to park, co by mohl bejt i kdekoliv jinde, ale ta obyčejnost, ta byla najednou strašně uklidňující. A říkáme si: budeme tady sedět, a to bude naše vzpoura.

Divadelní, literární,
audiovizuální agentura, z. s.

FINALISTÉ CENY EVALDA SCHORMA ZA ROK 2022

Agentura DILIA uděluje každoročně Cenu Evalda Schorma určenou studentům divadelních škol za původní hru, dramaturgii či překlad.

Do finále letošního ročníku Ceny Evalda Schorma byli nominováni:

Adolf Adam (VOŠH Praha) za původní hru ***Mlčenlivé volání***
Natálie Bočková (JAMU) za původní hry ***Na okraji vany*** a ***Úsměvy šťastných lidí***
Tomáš Ráliš (DAMU) za původní hru ***Spotřeba druhu***
Vojtěch Honig (JAMU) za původní hru ***This Is Art***
Alice Světlíková (FFUK) za překlad hry vlámské autorky Hildy Vleugels ***Dvě čárky***
Barbora Rokytová (FFMU) za původní hru ***Vladimír***
Jolanta Lipková (DAMU) za původní hru ***Zprávy o mravencích a lidech***

Slavnostní předání Ceny Evalda Schorma proběhne v rámci komponovaného večera scénických skic *Večeře s novou hrou* 7. června 2023 od 20:00 hodin před Divadlem VILA Štvanice. Během večera proběhne mimo jiné scénická skica úryvku vítězné hry.

Všem nominovaným gratulujeme!

OBSAH

Kontakty	2
DIVADELNÍ ODDĚLENÍ	3
Informujeme	3
Rozhovor	9
Premiéry	11
Nabízíme – České hry	14
Nabízíme – Přeložené zahraniční hry	23
Nabízíme – Nepřeložené zahraniční hry	33
HUDEBNÍ ODDĚLENÍ	38
Premiéry	38
Informujeme	39
LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ	41
Informujeme	41
Rozhovor	43
MEDIÁLNÍ ODDĚLENÍ	45
Zastupujeme	45
Rejstřík	48

**Divadelní, literární,
audiovizuální agentura, z. s.**

Krátkého 143/1,
190 00 Praha 9 – Vysočany

ŘEDITEL

Mgr. Jan Barták

SEKRETARIÁT ŘEDITELE

Eva Kraupnerová

tel.: 266 199 813

Ústředna:

tel.: 283 891 587

Linka pro volání z mobilu:

tel.: 606 614 658

DIVADELNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Zdeněk Harvánek

tel. a fax: 266 199 876

referenti pro tuzemsko

tel.: 266 199 826

referenti pro zahraničí

tel.: 266 199 833

agentáž

Mgr. Marie Špalová

tel.: 266 199 861

Mgr. Helena Singh Eliášová

tel.: 266 199 823

Mgr. Andrea Raušerová

tel.: 266 199 837

půjčování textů amatérům

Adéla Krausová

tel.: 266 199 829

MEDIÁLNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Mgr. Helena Pavlíková

tel.: 266 199 816

referent pro tuzemsko

Jitka Tomešová

tel.: 266 199 817

referent pro zahraničí

Erika Svobodová

tel.: 266 199 866

LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Alžběta Široká

tel.: 266 199 841

HUDEBNÍ ODDĚLENÍ

vedoucí oddělení

Zdeněk Harvánek

tel. a fax.: 266 199 876

referenti

Jan Rychta DiS.

Ondřej Šárek

tel.: 283 893 709

KOLEKTIVNÍ SPRÁVA AUTORSKÝCH PRÁV

ředitel kolektivní správy

Tomáš Herold LL.B.

tel.: 266 199 862

EKONOMICKÉ ODDĚLENÍ

hlavní ekonom

Jana Junová

tel.: 266 199 818

vedoucí honorářové účtárny

Šárka Procházková

tel.: 266 199 819

PRÁVNÍ ODDĚLENÍ

JUDr. Andrea Chaibiová

tel.: 266 199 865

tel.: 266 199 847

dědictví a úschova děl

Barbora Chovancová

tel.: 266 199 834

Podrobné členění jednotlivých oddělení včetně seznamu zaměstnanců a jejich kompetencí naleznete na www.dilia.cz.

E-mailové adresy zaměstnanců DILIA jsou ve formátu prijmeni@dilia.cz

Na webové stránce www.dilia.cz naleznete kromě kontaktních údajů popisy činností jednotlivých oddělení, novinky, informace pro autory i uživatele, formuláře ke stažení, synopse her a mnoho dalších důležitých údajů.

DIVADELNÍ ODDĚLENÍ

Informujeme

OBČAN PRVNÍ JAKOSTI A HUMANISMUS NOMINOVÁNY NA CENY KRITIKY

11. března 2023 proběhlo v Dejvickém divadle vyhlášení vítězů Cen divadelní kritiky za rok 2022, které pořádá časopis Svět a divadlo.

V anketě hlasovalo prostou a přímou volbou 84 dotázaných kritiků. Ceny, jejichž výtvarnou podobu navrhla designérka Marie Štumpflová, obdrželi umělci v osmi kategoriích. Divadlem roku se stalo Dejvické divadlo, inscenací roku je pak *Konec rudého člověka* v Divadle v Dlouhé v režii Michala Vajdičky. Nejlepší poprvé uvedenou českou hrou roku se stalo *Fifty* Petra Zelenky.

V nominacích se objevili také autoři zastupovaní DILIA. Na nejlepší poprvé uvedenou českou hru roku byly nominovány texty Matěje Balcara **Občan první jakosti**, které uvádí Divadlo Na Jezerce, a **Humanismus 2022** spoluautorů Bohdana Karáska a Ivana Buraje, který je také režisérem inscenace v brněnském HaDivadle. Synopse obou her naleznete v sekci Nabízíme české hry. Texty jsou v elektronické podobě k dispozici v DILIA.

Gratulujeme!

MŠ

VEČEŘE S NOVOU HROU 2023 #1

Divadlo LETÍ ve spolupráci s DILIA uvedlo 11. března 2023 další díl speciální edice scénických čtení Večeře s novou hrou, kde divákům naservírovalo v jednom večeru hned několik nových her a tříchodové menu.

Originální koncept divadelní degustace tentokrát proběhl ve VILE Štvanice pod taktovkou mladé režisérky Moniky Hliněnské. Projekt, který pravidelně dvakrát ročně představuje krátké hry současných autorů, slibuje divákům nevšední kulturní, ale i kulinářský zážitek. Jednotlivé chody té nejžhavější současné české dramatiky provádí návštěvníky od přípitku až po dezert.

Čtyři krátké hry, které vznikly přímo pro tuto příležitost, protentokrát napsali Hana D. Lehečková, Ondřej Novotný, Jana Montorio Doležalová a Eliška Říhová. Večerem diváky provedli herci Natálie Drabiščáková, Barbora Váchová, Tomáš Čapek a Justin Svoboda.

4 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – Informujeme

Druhý letošní díl Večeře s novou hrou proběhne tentokrát pod otevřeným nebem u Divadla Vila Štvanice 7. června 2023. Vstupenky k dostání na gout.cz.

MŠ

HRA „OLGA“ ANNY SAAVEDRY SE PŘEDSTAVILA V NEW YORKU

14. dubna 2023 proběhlo v Bohemian National Hall v New Yorku scénické čtení anglického překladu hry *Olga* (*Horror z Hrádečku*).

Hra vznikla v rámci rezidenčního programu Divadla LETÍ. Českochilská autorka Anna Saavedra tentokrát věnovala svou pozornost osobnosti Olgy Havlové, někdejší první dámy disentu a první dámy této země. Hra se dá charakterizovat jako „obrazy ze života Olgy Havlové, který si sama nevybrala, ale který hrdě vzala za svůj“. Saavedra za hru v roce 2016 získala Cenu české divadelní kritiky v kategorii Nejlepší poprvé

uvedená česká hra roku. Od premiéry se inscenace stala hitem Divadla LETÍ, získala ocenění Inscenace roku v anketě Divadelních novin a Cenu Marka Ravenhilla 2016, dosáhla desítek repríz a je stále vyprodaná. Představitelka titulní role Pavlína Štorková zvítězila v Cenách divadelní kritiky v kategorii Ženský herecký výkon.

Do angličtiny text přeložila Eva Daničková a v New Yorku jej v rámci projektu Rehearsal for Truth – divadelního festivalu věnovaného Václavu Havlovi režírovala Barbora Schnelle a Henning Bochert.

MŠ

HRA DAVIDA KOŠŤÁKA MĚLA PREMIÉRU V ITÁLII

Hra *Nad rozlitou mléčnou dráhou* úspěšného českého autora Davida Košťáka měla 31. března 2023 premiéru v italském Folignu, uvedlo ji italské Teatro San Carlo.

Poetická hra s názvem *Nad rozlitou mléčnou dráhou* (v italském překladu *Milkway*) pojednává o vztahu nedospělého otce a stárnoucí dcery. Režie se ujal Giacomo Nappini Casuzzi, který na konto hry řekl: „*Jedním z hlavních hrdinů hry je Čas, dimenze, která nám proklouzává mezi prsty: Nemám čas je typická fráze naší doby. Musíme si ho zasloužit, honit se za ním, získávat ho zpět, a to vyvolává úzkost, dokud se nenaučíme dávat času smysl, obývat ho, prožívat trvání. Neboť to, co nás osvětluje, není nad námi, ale v našem životě. Lidé, které milujeme, jsou padající hvězdy, které nám zanechávají zářivý odkaz: své svědectví.*“

V hlavních rolích se představili Edoardo Barbone a Monica Bonomi.

NAD ROZLITOU MLÉČNOU DRÁHOU

David Košťák

Obsazení: 1 muž, 1 žena

Ona: Tak vidíš

Svobodný otcové

S malejma dětma

Na ty ženský letěj

Myslela jsem si

Ale ne

Chlapík co vezme ven stařenku

To překoná i štěně labradora

Když byla Klára malá, její otec odletěl do vesmíru. Nyní se vrátil. Zatímco ona zestárla o padesát let, on zestárl o pět. Nyní před nimi stojí nejtěžší úkol – přijmout skutečnost, že jejich úlohy se proměnily. Z dítěte se stává rodič a z rodiče dítě.

Poetická hra o vztahu nedospělého otce a stárnoucí dcery, kterým čas protekl mezi prsty jako hvězdný prach. Hra skýtá velkou příležitost pro mladšího herce a starší herečku.

Hra je v elektronické podobě k dispozici v češtině a v anglickém a italském překladu.

MŠ

VYHLÁŠENÍ VÍTĚZŮ PRESTIŽNÍCH DIVADELNÍCH CEN LES MOLIÈRES 2023

V pondělí 24. dubna se konal ceremoniál 34. ročníku nejprestižnějších francouzských divadelních cen, Les Molières 2023. Slavnostní večer v Théâtre de Paris režíroval a moderoval Alexis Michalik, významná osobnost francouzského divadla a držitel několika cen Les Molières za hry *Edmond* a *Kroužek iluzionistů*. Asociace Les Molières byla založena v roce 1987 řediteli veřejných a soukromých divadel a od té doby každoročně oceňuje divadelní představení uvedená na francouzském území během předchozího roku.

Molière v kategorii Nejlepší komedie si odnesl Sébastien Castro za hru *Une idée géniale*, kterou v současné době překládá Petr Christov. Mezi nominovanými byla také komedie *A když přijde dítě...* André Roussina, jejíž překlad připravuje Alexander Jerie.

Nejlepší žijící autorkou francouzské provenience se stala Aïda Asgharzadeh za hru *Les Poupées persanes*. Dalšími nominovanými byli Ivan Calbérac za hru *Glenn, naissance d'un prodige* (originál k dispozici), Léonore Confino za hru *Le Village des sourds*, Élodie Menant za hru *Je ne cours pas, je vole!* (anglický překlad k dispozici), Mélody Mourey za hru *Big Mother* a Joël Pommerat za hru *Amours (2)*.

Molière za Nejlepší inscenaci ve veřejném divadle získala Molièrova nesmrtelná komedie *Měšťák šlechticem* (text máme k dispozici v několika překladech) uváděná v Comédie-Française.

Seznam vítězů ve všech kategoriích naleznete na www.lesmolières.com.

Texty zmíněné v článku (překlady, originály) vám rádi zašleme k přečtení.

CENY WHATSONSTAGE 2023 UDĚLENY

V neděli 12. února byly vyhlášeny výsledky WhatsOnStage Awards. Do hlasování se jako obvykle zapojili diváci sledující britskou divadelní scénu. Níže uvádíme laureáty. Tučně jsou vyznačeny hry, které má DILIA obratem v databázi, další tituly Vám na vyžádání rádi zajistíme.

Nejlepší hra

A Different Stage (Gary Barlow, Tim Firth) – monodrama o zpěváku Garym Barlowovi

Best of Enemies (James Graham) – více naleznete v rubrice synopse

Eureka Day (Jonathan Spector) – více naleznete v rubrice synopse

My Neighbour Totoro (Tom Morton-Smith) – podle japonského animovaného filmu

Prima Facie (Suzie Miller) – laureát

To Kill a Mockingbird (Aaron Sorkin) – podle známého románu *Jako zabít ptáčka* Harper Leeové

Nejlepší hra (revival)

Blues for an Alabama Sky (Pearl Cleage)

Cock (Mike Bartlett) – laureát

Good (Cecil Philip Taylor)

Kavkazský křídový kruh (Bertolt Brecht)

Čarodějky ze Salemu (Arthur Miller)

Racek (Anton Pavlovič Čechov)

Nejlepší muzikál

Bonnie & Clyde the Musical – laureát

The Great British Bake Off Musical (Jake Brunger, Pippa Cleary)

Identical (George Stiles, Anthony Drewe a Stuart Paterson)

Tammy Faye (Elton John, Jake Shears, James Graham)

The Band's Visit (David Yazbek, Itamar Moses)

The Osmonds: A New Musical (Jaye Osmond, Julian Bigg a Shaun Kerrison)

Nejlepší muzikál (revival)

Billy Elliot (Elton John, Lee Hall)

Pomáda (Jim Jacobs, Warren Casey)

Legally Blonde (Laurence O'Keefe a Nell Benjamin a Heather Hach) –

podle filmu *Pravá blondýnka*, více naleznete v rubrice synopse

My Fair Lady (Bernard Shaw, Alan Jay Lerner, Frederick Loewe)

Oklahoma! (Richard Rodgers, Oscar Hammerstein) – laureát, více

naleznete v rubrice synopse

Spring Awakening (Duncan Sheik, Steven Sater) – *Probuzení jara* dle

notoricky známé předlohy Franka Wedekinda o dospívajících

Nejlepší West End Show

Back to the Future: a Musical (Alan Silvestri, Glen Ballard a Bob Gale)

– dle kultovní řady filmů *Zpátky do budoucnosti* z 80. let

Hamilton (Lin-Manuel Miranda) – příběh o americkém otci zakladateli

Alexanderu Hamiltonovi

Bídníci (Claude–Michel Schönberg, Alain Boublil) – podle stejnojmenného románu Victora Huga

SIX (Toby Marlow a Lucy Moss) – laureát, komedie o šesti manželkách Jindřicha VIII.

Phantom of the Opera – kultovní *Fantom opery*

Wicked (Stephen Schwartz, Winnie Holzmanová) – podle smyšlené části příběhu čarodějnic ze země Oz, autor Gregory Maguire

Nejlepší režie

Dominic Cooke, *Good*

Daniel Fish and Jordan Fein, ***Oklahoma!***

Nikolai Foster, *Billy Elliot*

Rupert Goold, *Spring Awakening*

Phelim McDermott, *My Neighbour Totoro* – laureát

Indhu Rubasingham, *The Father and the Assassin*

Nejlepší scénografie

Jon Bausor, *Into the Woods*

Es Devlin, *Čarodějky ze Salem*

Robert Jones, *Vražda v Orient expresu*

Morgan Large, ***Sestra v akci***

Tom Pye and Basil Twist, *My Neighbour Totoro* – laureát

Ben Stones, *Hedwig and the Angry Inch*

Nejlepší grafický design

AKA, *Tammy Faye*

Bob King Creative, ***My Fair Lady***

Felicity McCabe and the National Theatre Graphic Design Studio,

Čarodějky ze Salem

Muse Creative Communications, *The Book of Dust: La Belle Sauvage*

Studio Doug, *Prima Facie* – laureát

Toshio Suzuki and Dewynters, *My Neighbour Totoro*

V kategorii nejlepší herec v hlavní roli (genderově neutrální) zvítězila Jodie Comer z *Prima facie*. Za nejlepšího herce ve vedlejší roli byla vybrána Gwyneth Keyworth ze hry *To Kill a Mockingbird*. U muzikálů vévodila ***Legally Blonde***, zvítězila v něm herečka jak v hlavní roli (Courtney Bowman), tak v té vedlejší (Lauren Drew). Deník *The Guardian* k tomu poznamenal, že ženy letos na WhatsOnStage Awards ovládly genderově neutrální pozice. Vítězům gratulujeme!

AR

BYLY VYHLÁŠENY CENY LAURENCE OLIVIERA 2023

V neděli 2. dubna se vyhlásily prestižní britské divadelní ceny Laurence Oliviera. Slavnostním večerem provázeli herci Ted Lasso a Hannah Waddingham. Tituly napsané tučně má DILIA rovnou k dispozici, ostatní Vám na vyžádání rádi seženeme. Gratulujeme vítězům!

8 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – Informujeme

Nejlepší nová hra

For Black Boys Who Have Considered Suicide When The Hue Gets Too Heavy (Ryan Calais Cameron) – narážka na slavnou hru *For Colored Girls Who Have Considered Suicide / When the Rainbow is Enuf* ze 70. let od Ntozake Shange Patriots (Peter Morgan) – životopisné drama o podnikateli Borisi Berezovském a o tom, jak se postupně z nejužšího kruhu okolo tehdejšího sovětského prezidenta stal veřejným nepřítelem č. 1
Prima Facie (Suzie Miller) – laureát
To Kill a Mockingbird (Aaron Sorkin) – podle známého románu *Jako zabít ptáčka* Harper Leeové

Nejlepší nový muzikál

The Band's Visit (David Yazbek, Itamar Moses) – kapela egyptských hudebníků zakotví v zapadlém izraelském městečku a způsobí pozdvižení
Standing At The Sky's Edge (Richard Hawley, Chris Bush) – laureát, vypráví příběh o třech generacích Britů, více naleznete v rubrice synopse *Sylvia* (Kate Prince, Priya Parmar, Josh Cohen, DJ Walde) – o životě feministky a socialistky Sylvie Pankhurst
Tammy Faye (Elton John, Jake Shears, James Graham) – o životě známé celebrity

Nejlepší znovuuvedená hra

Čarodějky ze Salemu (Arthur Miller)
Good (Cecil Philip Taylor)

Jeruzalém (Jez Butterworth)

Tramvaj do stanice Touha (Tennessee Williams) – laureát

U revivalu her vévodí proslavené kusy nabízené DILIA. Mezi nimi je i *Jeruzalém* autora Jeze Butterworthe, který má u DILIA též svůj poslední kus oceněný Tony, a to **Převozník** v překladu Zuzany Ščerbové.

Nejlepší znovuuvedený muzikál

My Fair Lady (Bernard Shaw, Alan Jay Lerner, Frederick Loewe)
Rodgers & Hammerstein's Oklahoma! (Richard Rodgers, Oscar Hammerstein) – laureát
Sestra v akci (Allan Menken, Glen Slater, Bill a Cheri Steinkellner) South Pacific (Richard Rodgers, Oscar Hammerstein)

My Fair Lady i *Sestru v akci* nabízí DILIA přeložené, *Oklahomu* připravuje.

Nejlepší režie

Rebecca Frecknall za **Tramvaj do stanice Touha**

Robert Hastie za *Standing At The Sky's Edge*

Justin Martin za *Prima Facie*

Phelim McDermott za *My Neighbour Totoro*

Bartlett Sher za *To Kill A Mockingbird*

Cena Noëla Cowarda za nejlepší komedii

Jack And The Beanstalk

– tradiční anglická pohádka v loutkovém provedení

My Neighbour Totoro (Tom Morton-Smith)

– podle japonského animovaného filmu

My Son's A Queer, (But What Can You Do?) (Robert Madge)

– komedie, z níž číší nadsázka

One Woman Show (Liz Kingsman) – monodrama v monodramatu

Rozhovor

A portrait of Katerina Popiolková, a woman with long dark hair, smiling. The image is overlaid with a semi-transparent orange filter. The text 'KATEŘINA POPIOLKOVÁ' is written in a light blue, sans-serif font over the bottom left of the portrait.

KATEŘINA
POPIOLKOVÁ

Rozhovor s překladatelkou, dramaturgyní a propagátorkou současné španělské a latinskoamerické dramatiky, Kateřinou Popiolkovou, jejíž nejnovější překlad s názvem Vlaštovka je čerstvě v nabídce DILIA.

Patříte k nejmladší generaci překladatelů divadelních her ze španělštiny. Jak jste se k této disciplíně dostala?

Španělštině se věnuji už od střední školy – chodila jsem na česko-španělské gymnázium, kde jsem Španělsku a španělštině naprosto propadla. Potom jsem šla na DAMU, kde jsem studovala režii-dramaturgii a v rámci studia jsme měli překladatelský seminář. Mohli jsme si vybrat, z jakého jazyku chceme překládat a pro mě byla španělština jasná volba. Tak jsem s překladem začala a zjistila, že mě to neskutečně baví. Semestr jsem pak chodila na překladatelský seminář na FF UK a když jsem dokončila bakaláře, odjela jsem na rok studovat divadlo do Madridu. Od té doby se snažím sledovat španělskou a latinskoamerickou dramaturgii a hledat zajímavé texty, které by se mohly hodit i na česká jeviště.

Ve Vašem překladatelském repertoáru je hned několik možná až kontroverzních her (syrová kubánská hra *Čamako*, *Karneval Palomy Pedrero* dotýkající se transgender problematiky). Podle čeho si volíte texty k překladu? Čím Vás musí hra zaujmout?

Baví mě, když v sobě má hra téma s nějakým společenským přesahem. Když si nějaký nový text přečtu, nechávám ho na sebe působit a snažím se naslouchat, co se ve mně děje. Velkou roli hraje intuice. Hra se mě musí něčím vnitřně dotknout, abych uvěřila, že má smysl ji překládat.

Ve spolupráci s Instituto Cervantes pořádáte v Činoherní kavárně scénická čtení nových překladů současných španělských a latinsko-amerických her. Jaké hry byly touto formou už představeny?

Celý cyklus začal během pandemie, kdy jsme hry četli v Institutu Cervantes bez diváků a přenášeli jsme to online. To byl případ her *Himmelweg* od Juana Mayorgy (v překladu Jiřího Kasla) a *Karneval* od Palmomy Pedrera (v mém překladu). V Činoherní kavárně, už s diváky, takže v mnohem veselejší atmosféře, jsme potom četli *Archimédův zákon* od Josepa Maria Miró (v překladu Romany Redlové), který hru dokonce přijel i sám zrežisovat. Pak následovala hra *Golem* od Juana Mayorgy (v překladu Jiřího Kasla) a letos jsme zatím zrealizovali čtení hry *Monogamie* od chilského dramatika Marca Antonia de la Parra (v překladu Miloslava Uličného) a hry *Rita* (v překladu Blanky Stárkové) od Marty Buchacy. Mám z celého cyklu velkou radost a doufám, že se některá z her objeví na českém jevišti i jako inscenace.

Vaším nejnovějším překladem je celosvětově úspěšné komorní drama *Vlaštovka* talentovaného dramatika Guillemu Clua. Hra je inspirovaná skutečnou událostí... Můžete nám ji přiblížit?

Jedná se o dialog dvou postav, který se točí okolo tragické události, která se odehrála před nějakým časem v gay baru ve městě. Jednalo se o teroristický útok, při kterém zemřelo spoustu lidí včetně jednoho mladíka, který celý atentát natáčel na video, díky čemuž svět vcelku přesně ví, co se tam odehrálo. V průběhu hry postupně zjišťujeme, jaký k němu ty dvě postavy měly vztah a jak je to spojuje a rozděluje. V tom směru je to taková detektivka, což mě baví. Nechci vyzrazovat celou pointu, aby se měli čtenáři/diváci na co těšit. Je tam ale velké téma homosexuality a toho, jak je stále často zkrleslené a negativně vnímaná v rodinách a ve společnosti. Ta hra je napsaná s velkou empatií a dle mého může zaujmout opravdu každého. Pod tím vším je totiž

ozvěna bolesti ze ztráty někoho blízkého... Ale není to žádná tragédie nebo melodrama. Na konci se objevuje naděje, což je v takových životních situacích to nejdůležitější. To se mi na té hře líbí.

Jakou španělsko-jazyčnou hru/autora byste ráda viděla na českých jevištích a proč?

Já bych ráda viděla jakoukoli z her, kterou jsme uvedli v rámci scénického čtení s Institutem Cervantes. To je v podstatě myšlenka toho projektu – čtením představit nové hry, aby si je nějaké divadlo mohlo vybrat a zrealizovat jako inscenaci. Moc bych si třeba přála vidět *Karneval* od Palomy Pedrera. Je to hra kratšího formátu a intimnějšího rázu pro dva herce, naprosto bravurně napsaná. Myslím, že dává hercům obrovský prostor pro kreativitu. Zajímalo by mě, jakou podobu by ta hra dostala. Tak snad si ji dřív nebo později někdo vybere.

Na čem v současné době pracujete?

Pracuji jako dramaturgyně v Činoherním klubu, kde budeme zkoušet hru 2:22 – *Duchařský příběh* od Dannyho Robinse. Hru pro nás přeložil Michal Zahálka a já se teď věnuji zpětnému překladu do angličtiny, který agentura v Británii vyžaduje, abychom mohli začít zkoušet. A s Institutem Cervantes už přemýšlíme, jakou španělskou/latinskoamerickou hru bychom mohli uvést v rámci dalšího scénického čtení. A taky se těším na léto, aspoň na pár dní určitě někam pojedu. Nejspíš do Španělska!

Rozhovor vedla Helena Singh Eliášová

KATEŘINA POPIOLKOVÁ (1995, OSTRAVA)

Vystudovala obor režie-dramaturgie na DAMU a poté pokračovala ve studiu divadla a scénických umění na madridské Universidad Complutense. V současné době pracuje jako divadelní dramaturgyně v Činoherním klubu. Překlady se věnuje již několik let, ze španělštiny přeložila hry *Strach a bída Frankovy říše*, *Čamako (Chlapec)*, *Karneval a Vlaštovka*, ze slovenštiny hru *Babyboom*, kterou v české premiéře uvedl Činoherní klub. Spolupracuje s Institutem Cervantes na projektu scénických čtení současné španělské a latinskoamerické dramatiky a pravidelně vystupuje na literárních večerech španělské skupiny Luces de Bohemia.

Premiéry a užití děl

☆ první provedení
🏠 česká premiéra

26. 1. 2023
Divadlo na Vinohradech Praha
**Jan Vedral – Josef Škvorecký
DANNY SMIŘICKÝ
(PŘÍBĚHY INŽENÝRA
LIDSKÝCH DUŠÍ)**

☆
Činoherní studio
města Ústí nad Labem
Kateřina Součková – Adam
Svozil – **Jiří Hanzelka –
Miroslav Zikmund
HANZELKAZIKMUND
(ZDE JSOU LVI)**
v textu užitý úryvek z díla
Ludvíka Vaculíka

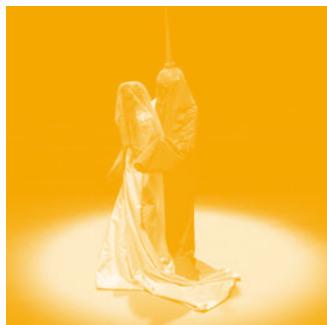

3. 2. 2023
Divadlo Radar Praha
**Leonore Confino
BELGICKÁ RYBKA**
Překlad: **Petr Christov**

☆
10. 2. 2023
Centrum experimentálního
divadla Brno;
Divadlo Husa na provázku Brno
**Anna Klimešová
POZDRAVUJU A LÍBÁM
VÁS VŠECKI**
Hudba: **Jiří Hradil**

12 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – Premiéry

25. 2. 2023
Naivní divadlo Liberec
Radek Malý
TEĎ!

10. 3. 2023
Divadlo Adverte Praha
(Strašnické divadlo Praha)
Martin Simandl
PRESIDENTI

29. 3. 2023
Divadlo v Dlouhé Praha
Victor Haím
VALČÍK NÁHODY
Překlad: Zuzana Ježková

12. 2. 2023
Divadlo Letí Praha
(Vila Štvanice Praha)
Nora Abdel-Maksoud
DŽÍPY
Překlad: **Martina Schlegelová**

3. 3. 2023
Divadlo loutek Ostrava
Václav Klemens –
Otfried Preussler
MALÁ ČARODĚJNICE

4. 3. 2023
Městské divadlo Kladno;
Divadlo Lampion Kladno
Jiří Jelínek – Frank Baum
ČARODĚJ ZE ZEMĚ OZ
Hudba: **Tomáš Háček**

16. 3. 2023
Divadlo Feste Brno
(Industra Stage Brno)
Robert Misík – Jiří Honzírek
FALEŠNÍ PŘÁTELÉ
OBYČEJNÝCH LIDÍ
Překlad předlohy:
Zuzana Schwarzová

VÝHODNÉ PROVOZOVÁNÍ HER – ZAPLACENÉ ZÁLOHY

Divadelní oddělení upozorňuje na možnost výhodného provozování her zahraničních autorů, kde již byla zaplacená záloha a dílo lze tedy do vypršení smlouvy provozovat pouze za příslušná procenta honorářů zahraničních autorů (k nim je samozřejmě nutno připočítat procenta pro překladatele, příp. úpravu). Seznam je řazen chronologicky, novinky jsou vyznačeny tučně. Pro amatéry všechny francouzské hry za zálohu 400,- EUR netto na 8% z brutto tržeb, garantované minimum 90 EUR netto za představení, a španělské hry za zúčtovatelnou zálohu 300–400,- EUR netto na 8% z brutto tržby.

Synopse zde uvedených her naleznete na internetové stránce www.dilia.cz/synopse.

JMÉNO AUTORA – NÁZEV HRY	% Z HRUBÝCH TRŽEB (ZAPLACENO DO)
Woody Allen – Prokletí nefritového škorpiona (přel. O. Sokol)	7 % netto z btto (30. 11. 2023, profesionální divadla)
Woody Allen – Sex noci svatojánské (přel. J. Stach)	7,7 % netto z btto (31. 12. 2025, profesionální divadla)
Woody Allen – Zahraj to znovu, Same (přel. D. Hábová)	7,7 % netto z btto (30. 6. 2023, profesionální divadla)
Robert Anderson – Víš přece, že neslyším, když teče voda (přel. M. Horská)	6 % netto z btto (31. 12. 2023)
Ray Cooney – 3 + 3 = 5 (přel. B. Hodek)	6 % netto z btto (28. 2. 2026)
Ray Cooney – Dvouplošník v hotelu Westminster (přel. B. Hodek)	6 % netto z btto (28. 2. 2026)
Ray Cooney – Prachy? Prachy! (přel. B. Hodek)	6 % netto z btto (1. 3. 2026)
Ray Cooney – Rodina je základ státu (přel. B. Hodek)	6 % netto z btto (28. 2. 2026)
Ray a Michael Cooney – Tři bratři v nesnážích (přel. J. Fisher)	6 % netto z btto (31. 12. 2024)
Michael Cooney – Habaďura/Nájemníci pana Swana (přel. R. Dubský)	6 % netto z btto (31. 12. 2025)
Joe DiPietro – Potichu to neumím, jsem vášnivej/Famílie (A. Novák)	8,8 % netto z btto (30. 6. 2023)
Joe DiPietro – Umění vraždy (A. Doležal)	7,7 % netto z btto (10. 9. 2024)
Christopher Durang – Nevyléčitelní (přel. L. Synek a H. Synková)	8 % netto z btto (9. 11. 2024)
Christopher Hampton – Nebezpečné vztahy (přel. L. Smoček a V. Smočková)	8 % netto z btto (9. 4. 2023, profesionální divadla)
Colin Higgins – Harold a Maude (přel. A. Jerie)	7 % netto z btto (24. 5. 2024)
Neil LaBute – Tlustý prase (přel. D. Hábová)	7,7 % netto (8. 4. 2025)
Arthur Miller – Čarodějky ze Salemu (přel. K. Hilská)	7 % netto z btto (31. 8. 2024)
Bernard Slade – Vzpomínky zůstanou (přel. R. Černý)	7 % netto z btto (31. 12. 2025, profesionální divadla)
Dale Wasserman – Přelet nad kukaččím hnízdem (přel. L. Kárl)	7 % netto z btto (30. 6. 2025, profesionální divadla)
Tennessee Williams – Kočka na rozpálené plechové střeše (přel. M. Lukeš, Z. Josková)	8 % netto z btto (31. 5. 2024, profesionální divadla)

14 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – České hry

Pro usnadnění orientace v synopsích námi zastupovaných her připojujeme ke každé z nich grafické značky, které přiblíží charakter hry, žánr, obsazení atd.

TRHÁK – hry, které doporučujeme zvláštní pozornosti, jsou totiž buď horkými novinkami nebo již zaznamenaly velké úspěchy na světových scénách.

KOMEDIE – hry, které je možno zařadit do žánru komedie.

HRY SE ZPĚVY, MUZIKÁLY – hry jednak hudebně dramatického žánru, nebo ty, které alespoň částečně obsahují zpěvy či tance.

HRY DOSTUPNÉ V ELEKTRONICKÉ PODOBĚ – hry, které máme k dispozici v elektronické podobě, a můžeme Vám je proto obratem poslat e-mailem.

KOMORNÍ HRY – hry s malým obsazením, maximálně do čtyř postav.

HRY VHODNÉ PRO AMATÉRY – hry vhodné pro profesionální soubory, ale zároveň dostupné i pro amatérská divadla.

HRY VHODNÉ PRO DĚTI A MLÁDEŽ, POHÁDKY – hry vhodné jednak pro dětské diváky, ale také pro mladé inscenátory, studentská, dětská divadla apod.

LOUTKOVÉ HRY – hry čistě loutkové, nebo i takové, ve kterých spolu s loutkami vystupují i živí herci.

NABÍZÍME

České hry

**TEXTY NOMINOVANÉ NA NEJLEPŠÍ POPRVÉ
UVEDENOU ČESKOU HRU ROKU 2022**

HUMANISMUS 2022

Ivan Buraj, Bohdan Karásek

Obsazení: 4 muži, 3 ženy

Čemu seš věrněj?

Tři bývalí spolužáci z divadelní školy jedou spolu na dovolenou. Jeden z nich bere i svoji mladší přítelkyni a její kamarádku. Benátky. Rok 2022. Válka na Ukrajině. Město na vodě. Bydlení v cizím bytě. Airbnb. Terasa, společná večeře z lokálních potravin, volné rozhovory a letní těla. Plynutí dovolené. Dokážeme se dnes uvolnit?

Rozhovor se stácí k nadcházející sezoně divadla, ve kterém jedna z postav pracuje. Ruská literatura. Vzlétající holubi. Někdo nad prositkem mluví o projektu z díla ruského nobelisty Josifa Brodského, který pobýval v Benátkách v emigraci. Dá se dnes oddělit původ autora od jeho díla? Je koncept národa ještě relevantní? Na zábradlí se suší ručníky. Může být krása maskou teroru? A čemu všemu má být umění otevřené? Morální neklid a každodennost. Co jsou naše hodnoty a proč je máme? Slyšet zvony ze Santa Maria della Salute. Dokážeme být k sobě upřímní? Třeba v manželství a ve vztazích?

Věrnost. Celistvost naší identity. Je pravda chaotická? A jakou míru otevřenosti jsme schopni unést?

Autorská scénická mozaika jedné dovolené ve válečných časech.

Ivan Buraj a Bohdan Karásek byli za *Humanismus 2022* nominováni na Cenu divadelní kritiky za rok 2022 v kategorii Poprvé uvedená česká hra roku.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

IVAN BURAJ

Režisér a spoluautor divadelních textů. Narozen 1988 v Bratislavě. Od roku 2015, kdy působí jako umělecký šéf v HaDivadle, vytvořil mj. sérii interpretací klasických dramat Čechova, Ibsena, Gorkého (Cena Divadelních novin 2019) nebo Havla a adaptace komplexních románů *Náměsíčníci* Hermanna Brocha (Projekt roku dle festivalu ...příští vlna/next wave... 2017), *Stiller Maxe Frische* ve Studiu Hrdinů, či *Kosmos* Witolda Gombrowicze na Nové scéně Národního divadla. Jeho nejnovější inscenací byla adaptace novely Ginny Molinari *Tady je všechno ještě možné* pro Činoherní studio Ústí nad Labem. V HaDivadle dlouhodobě rozvíjí angažovaný a přesahový repertoár vedoucí např. ke vzniku filmových remediací (*Maloměstáci*, *Eyolf*) či spolupráci s platformou CEDu Terén. Text *Humanismus 2022*, jehož je společně s Bohdanem Karáskem spoluautorem, byl nominován na Nejlepší poprvé uvedenou českou hru roku 2022.

BOHDAN KARÁSEK

Filmový scenárista a režisér, rodák z Brna (narozen 1978). Jeho tvorba měla dosud dvě období spjaté vždy s vývojem autorské a zejména civilně založené poetiky – to první přináležející k tuzemské silné tradici amatérského filmu 90. let, druhé prosazené i v distribuci a při festivalovém uvádění. Za svůj celovečerní „bytový film“ *Karel, já a ty* (2019) získal mj. Cenu filmové kritiky jako Objev roku, stejně jako v řadě dalších filmů spřízněných tvůrců (Petr Marek či Václav Kadrnka) zde i vystupuje herecky. Působil také jako ateliérový asistent na FAMU, v poslední době tvoří i pro rozhlas a působí na hudební scéně. S HaDivadlem poprvé spolupracoval v roce 2020 na původních textech *Naši a Vnímání*. Text *Humanismus 2022*, jehož je společně s Ivanem Burajem spoluautorem, byl nominován na Nejlepší poprvé uvedenou českou hru roku 2022.

OBČAN PRVNÍ JAKOSTI (2022)

Matěj Balcar

Žánr: tragikomedie

Obsazení: 4 muži, 3 ženy

Také vás někdy napadlo, jak by bylo fajn, kdyby jistá část populace nesměla chodit k volbám? Jestliže ne, Davida Marka, úspěšného moderátora satirické televizní show, to napadlo za vás.

Během třístého jubilejního dílu show se rozhodne vyzkoušet na publiku svůj odvážný sociální experiment, prostřednictvím kterého by rád společnosti ukázal, že když se chce, umíme se jako lidé domluvit. Náhodně proto vybere z publika pětici diváků nejružnějších sociálních skupin a názorů a složí z nich hypotetickou komisi pro vyhodnocení jakosti občanů. Ta by měla prostřednictvím vzájemné spolupráce a dialogu v přímém přenosu vytvořit seznam bodů, na jejichž základě by se, v podle ní ideální demokracii, mělo přidělovat, nebo odebrat občanům volební právo. Tato nevinná legrace se však v průběhu večera ukáže jako téměř nad lidský úkol. Pětice hostů se totiž po ostýchavém startu začne nejenže špičkovat, ale nakonec i slovně urážet, což se později překlene v divokou názorovou přestřelku s dalekosáhlými následky. Zprvu suverénní mladý moderátor tak ztratí kontrolu nejen nad vlastní show, ale především i nad svým životem.

Tragikomedie *Občan první jakosti* je reakcí na stále se více prohlubující rozdělení západní společnosti. Skrze postavu tak trochu sebestředného mladého moderátora, který se považuje za mistra v kombinování tíživých společenských otázek s bulvárem, poznáváme, kam až nás mohou netolerance a přesvědčení o své vlastní a jedině pravdě dovést.

Matěj Balcar byl za hru *Občan první jakosti* nominován na Cenu divadelní kritiky za rok 2022 v kategorii nejlepší Poprvé uvedená česká hra roku.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

MATĚJ BALCAR (*1991)

Český režisér, dramatik, scenárista, producent a příležitostný herec.

Je absolventem oboru režie, scenáristika a dramaturgie na Filmové akademii Miroslava Ondříčka v Písku. Během studia natočil několik krátkometrážních filmů oceněných na festivalech v Česku i zahraničí. Za zmínku stojí především jeho absolventský film *Podoba lásky*, který byl nominován na cenu Magnesia Český lev 2013 za nejlepší studentský film. Kromě filmu se věnuje především reklamě a divadlu. Od roku 2016 je spolumajitelem filmové a reklamní produkce Demopictures v.o.s., kde působí jako režisér, scenárista a producent. Za nadační spot *Obědy pro děti* získal Zlatou medaili na EFFIE 2015 Česká republika. V divadle debutoval o rok dříve komedií *Tři v tom*, která ho přivedla do Divadla Na Jezerce. Tam působí až dodnes a ve spolupráci s Janem Hrušínským vytvořil řadu velice úspěšných inscenací. Je autorem a režisérem oceňovaných dramatisací knihy Timura Vermese *Už je tady zas* (Divadlo Na Jezerce) a filmu Paola Genoveseho *Naprostí cizinci* (Divadlo Na Jezerce) a autorem divadelního hitu, komedie *Pánský klub* (Divadlo Na Jezerce), která se stala podkladem pro jeho celovečerní filmový debut z roku 2022. Ve stejném roce rovněž uvedl svou druhou autorskou hru, *Občan první jakosti* (nominace kritiky na cenu za nejlepší poprvé hranou českou hru 2022) a pro rok 2023 chystá v téže divadle svůj třetí autorský titul *Mnoho povyku pro lajk*. Mimo Jezerku působí i v Divadle Hybernia a Hudebním divadle Karlín, kde režíroval muzikál *Alenka v kraji zázraků/Alenka v říši divů* a u divadelního spolku *Diva-ženy*, se kterým připravil satirickou komedii *Mediální pakáž aneb Dreamjob* (2018).

Je manželem herečky Kristýny Hrušínské, se kterou má syny Vojtěcha (* 2017) a Jakuba (* 2022).

NEVĚRNÍCI (2009)

Oldřiška Ciprová

Žánr: kriminální groteska (komedie)

Obsazení: 2 muži, 4 ženy (nebo 3 ženy, 3 muži -mjr. Zeman může být žena i muž)

Vyšetřování vraždy v domě, kde se všichni milují, ale věrní si být nedokážou. Nevěrní manželé a nechtěná přítomnost jejich milenců v bytě naznačuje jako motiv vraždy žárlivost. Ale co když je to všechno jinak?

Sandra byla v mládí zavřená za vraždu a nedokáže se se svou minulostí doposud smířit. Navíc zjišťuje, že jí je manžel lékař Patrik nevěrný. Sandra má sama máslo na hlavě a je nucená situaci řešit. K tomu musí ve svém domě snášet přítomnost Tamary – prostinké snoubenky svého syna Dominika. Do toho přichází i Tamařina kamarádka Ivona, ze které se vyklube Patrikova milenka. A aby toho nebylo málo, dojde k vraždě. Podezřelí jsou samozřejmě všichni, i když nejvíc Sandra, která už v minulosti vraždila. Na záchranu Sáje naštěstí přispěchá major Karla Zemanová, která sice může Sandře pomoci, ale také z ní může být časovaná bomba.

Cena na Žlutickém divadelním létě 2022 za text a smysl pro groteskno.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

PODAŘENÝ VEČÍREK (2015)

Oldřiška Ciprová

Žánr: komedie

Obsazení: 3 muži, 3 ženy (25–40 let)

Komedie o partnerských vztazích – ať už jsou jakékoliv.

Tři muži, tři ženy, malý byt a přes koleno zlomená party s očekávatelným, a přesto překvapivým závěrem.

Dominantní Milena žijící ve vztahu s lehce ušlápnutým Josefem trpí jeho občasnou vzpurností. Přestože se k němu chová s despektem, je k němu přivázaná těsněji, než by byla ochotna komukoli přiznat. Toto soužití nechápe Milenina těhotná sestra Anastázie, volnomyslenkářka, která celé své okolí, v čele v bývalým manželem Jáchymem, trápí mučivou otázkou, kdože je otcem jejího dítěte. Večírek, který Milena uspořádá, aby oznámila svým přátelům a sestře velenovinu, se začne hostitelce vymykat z rukou a vypadá to, že ani přítomnost Mileniny nejlepší kamarádky a jejího partnera party od katastrofy nezachrání. Všichni totiž najednou hýří upřímností a na povrch vyvěrají skutečnosti, které si někteří z přítomných měli v zájmu zachování zdravého rozumu a klidu v domě nechat pro sebe.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

OLDŘIŠKA CIPROVÁ (*1979)

Česká spisovatelka a herečka. Po studiích na Západočeské univerzitě účinně skloubila své herecké působení v divadle s psaním knih na historická témata. Ráda si vybírá náměty z dávné historie, ale zajímají ji také mezilidské vztahy a city. Po historických románech, které jí pravidelně vychází od roku 2001, se prosadila i v literatuře pro děti a mládež. Věnuje se i dramatickému umění (jako autorka i jako herečka), v současné době je vidět na jevišti v plzeňském divadle Dialog.

NORMÁLNÍ BLÁZNI (2023)

Barbora Hančilová

Obsazení: 8 mužů, 4 ženy

Historie jedné rodiny na pozadí událostí dvacátého století až po současnost.

Co je to vlastně odvaha? Musí být člověk trochu blázen, aby se něčeho odvážného dopustil? Psycholožka Daria vydá knihu, v níž na příkladu historie své rodiny ukazuje, jak důležitá je pro statečnost postkonvencionální morálka. Začne se s ní ovšem soudit její strýc Karel. Tvrdí, že ho vykreslila jako normalizačního padoucha, zatímco jiné členy rodiny (např. Dariina dědu, Karlova nevlastního otce, který za Protektorátu pomohl známému z legií k útěku před gestapem) idealizovala. Daria se vedle soudu se strýcem potýká s problémy v manželství, stárnoucí matkou a odcizenou dcerou, která se z environmentálního žalu poutá k rypadlům v dolech. Jsou aktivistické činy tou pravou odvahou v současném světě, nebo je nejstařečnejší tíše nést tíhu odpovědnosti, jak to dělá většina „sendvičové“ generace? Dokáže k sobě rodina najít cestu přes generační propast? Odpustí si navzájem staré křivdy?

Ve hře se mění časové roviny od 2. sv. války po současnost, s nimi věk postav i společenské konvence toho, co je považováno za tzv. „normální“. Nakonec jsme přece všichni trochu divní, trochu blázni.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

JAK KOCOUR K BOTÁM PŘÍSEL

Jana Havlatová

Žánr: divadelní muzikál

Obsazení: 5 mužů, 1 žena, kompars

Dekorace: náznaková

Po smrti otce zdědí mladý mlynář Filip zrzavého kocourka. Poté co mu Filip na trhu koupí zrzavé boty, se Zrzounek rozhodne, že z mlynáře udělá pána. Naučí ho nejen vybranému šlechtickému chování, ale také tvrdé práci ve mlýně, kterou Filip dosud zanedbával. Jednoho dne uloví Zrzounek překrásné ptáčky a pošle s nimi Filipa na královský zámek. Král dar příznivě přijme a Filip, Markýz z Nemanic, je pozván na slavnostní královský ples, na němž si má princezna Lenka vybrat svého budoucího ženicha. O Lenku se sice ucházejí tři další markýzové, ale ona má oči jen pro Filipa. Její hodný otec ji Filipovi přisoudí, ale ještě před svatbou si chce prohlédnout Filipovo panství. Naštěstí mu opět pomůže Zrzounek, který přelstí hloupého obra a získá jeho pozemky pro Filipa. Jakmile král zjistí, že je Filip majetný, nic už nebrání šťastnému konci celého příběhu.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA. Hudební nahrávku může DILIA zprostředkovat.

PRVORODENÍ (2022)

Ervín Hodulík

Slovensko

Žánr: činohra

Obsazení: 3 muži, 1 žena

Divadelní hra *Prvorodení* je volně inspirovaná závěrem knihy *Elementární částice* od Michela Houellebecqa. Odehrává se v roce 2021, kdy se před lidstvem reálně otevírá možnost nesmrtnosti a společnost se musí rozhodnout, jak s ní naložit. Hlavní postavou je Prvorozený – čtyřicátník, vystudovaný biochemik, který kdysi absolvoval doktorandskou stáž na institutu v Galway, kde byl jen průměrným vědcem. Je postižený svalovou dystrofií, která ho upoutala na invalidní vozík. Jeho tělo pomalu chřadne a muž už nevidí smysl pokračovat dál v životě. I navzdory novému objevu (rovnice nesmrtnosti) je rozhodnutý podstoupit eutanázii. Ve hře vystupuje postava Otce, majitele úspěšné reklamní agentury, který se kdysi zpronevěřil svým ideálům, kvůli čemuž se mu rozpadla rodina, a postava Druhorozeného, který touží dosáhnout podnikatelského úspěchu, aby byl ve společnosti ceněný. Děj se zabírá vzájemnými rodinnými vztahy, otázkami nesmrtnosti a vzpomínkami na Dianu – jedinou lásku v životě Prvorozeného. Zůstala po ní jen symfonie, která se stala artefaktem jejího života. „Žila, aby tvořila a ta hudba ji nakonec učiní nesmrtnou. Žádná rovnice. Nesmrtnost si musíme zasloužit. Nemá to být volba“.

Text ve slovenštině v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

A CO DÁL, STRÁŽMISTŘE? ANEB AŽ SE UCHO UTRHNE (2022)

Marie Janíčková

Žánr: komedie

Obsazení: 9 mužů, 10 žen (variabilní – možnost dvojrolí)

Stát je na mizině a podle nového zákona si na sebe všechny instituce musí samy vydělat. Radnice malého městečka tedy provozuje hospodu a pracovnice jejího PR oddělení provádějí styk s veřejností za úplatu. Samozvaný vládce „Politik“ tak dlouho deptá své voliče nesmyslnými nařízeními, až se „ucho utrhne.“ Občané ho svrhnou a vyhlásí v městečku samostatný stát – prvobytně pospolnou společnost. Hlavní postavou je poněkud jednoduchý strážmistr Jelen, který však posléze odhalí sňatkového podvodníka, usvědčí policejního psychologa z podvodu, a nakonec sehraje významnou roli při svržení diktátora.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

CHYTÁNÍ VÍDNĚ

Lenka Lagronová

Obsazení: 4 muži, 4 ženy

Intimní dramatický příběh z Brna 80. let, ve kterém hraje důležitou roli nejen střecha Jaruškova domu. Bilance jednoho ženského osudu s tóny jemného humoru nejen pro diváky, kteří vyrůstali v 80. letech. Malířka Alma se ne příliš ráda vrací do míst svého dětství a dospívání. Se svými rodiči bydlela v domě s pohnutou historií, o čemž jako malá neměla tušení. Příchod do prostředí, v němž se odehrával zdánlivě obyčejný život rodiny, provází vzpomínky na časy, kdy na střeše domu „chytala Vídeň“. Pokud byl člověk trpělivý a umně pohyboval anténou, dokázal v Brně za časů socialismu naladit na televizoru rakouské stanice, plně zakázaných pořitků.

20 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – České hry

Všednost dní byla rázem narušena a snění o svobodném světě probouzelo touhu na pestrý a šťastný život. Návrat do reality byl o to pochmurnější, což si uvědomuje i Alma, která se dávno necítí být s tímto místem spjata...

Hra renomované české dramatičky Lenky Lagronové vznikla na objednávku Činohry Národního divadla Brno. Autorka, pro kterou je charakteristický lyrický jazykový výraz a schopnost vcítit se do psychologických hlubin ženy, situovala děj hry do modernistického Jaruškova domu, který vznikl podle projektu architekta Josefa Gočára v roce 1910 v Králově Poli. Osobní minulost své stárnoucí hrdinky Almy záměrně propojila s touhami i traumaty lidí, kteří dům rovněž obývali.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

NÍZKOROZPOČTOVEJ TRACYHO TYGR (2020)

Adéla Pellarová

Žánr: komedie

Obsazení: 2 muži, 6 žen (variabilní)

Krátká komedie o konkurzu na role divadelní hry inspirované kultovní knihou *Tracyho tygr*, kde každá z dívek touží hrát Lauru. Rejža však má jasno. A tak najednou místo Laury hrajete kozu.

Chcete-li se zasmát a zároveň se nechat zasáhnout silou odvahy, která je nutná k navázání známosti, pak je to hra přesně pro Vás.

Laskavě a s humorem o konkurzech a lásce, když máte malej rozpočet.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

PLAVÁČEK (2021)

Adéla Pellarová

Žánr: loutková pohádka

Obsazení: variabilní (2 herci s loutkami)

Když se osudu začnete vzpírat, tak můžete být král, ale nezmůžete nic. Neboť zlatá nitka osudu děda Vševěda dovede ke štěstí. A to především Plaváčka, kterému sudičky daly do kolébky sňatek s princeznou. A král to slyšel a vůbec se mu to nelíbilo. A udělal všechno, aby osud zvrátil. Jenže osud je silnější člověka. A máte-li něco v osudu, třeba princeznu, i když jste poslosirotek uhlíře a vyrůstáte u rybáře, tak s tím nehne ani král.

Vtipná loutková pohádka, která Vás provede jistotou, že štěstí Vás nemine. Chce to jenom věřit.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

KLUK Z PLAKÁTU (2019)

Vlastimil Peška

Autor hudby: Vlastimil Peška

Žánr: pohádková férie pro nejmenší

Obsazení: variabilní (3 muži, 2 ženy nebo 5 mužů nebo 5 žen)

Volná dramaturgie příběhů Květy Kuršové

Na objednávku pražského Divadla D5 napsal Vlastimil Peška volnou dramaturgii oblíbeného večerníkového seriálu *Kluk z plakátu*, který napsala Květa Kuršová.

Tatínek kluka Lukáše namaluje podle svého syna plakát, a tak si jsou oba Lukášové podobní jako vejce vejci. Kluk z plakátu umí kupodivu mluvit, a tak se skamarádí s pravým Lukášem a společně prožijí mnoho neuvěřitelných dobrodružství. Společně se vydávají na průzkum plakátů

z plakátovací plochy, které také ožívají, a tak se oba Lukášové setkají s různými pohádkovými i reklamními bytostmi v roztodivných situacích.

Tato nápaditá pohádková komedie je opatřena několika písněmi, které jsou také z dílny Vlastimila Pešky.

Notový materiál může zprostředkovat hudební oddělení DILIA.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

MARYŠA, MARYŠO! (2020)

Vlastimil Peška

Žánr: komorní komedie pro tři herce pokročilého věku

Obsazení: 2 muži, 1 žena (ve věku nad 60 roků)

Již více jak sto roků je na českých jevištích hojně uváděno drama bratří Mrštíků *Maryša*. Vlastimil Peška se na toto téma podíval z jiného úhlu. Vyšel z faktu, že Vávra, kterého v dramatu otrávil jeho žena Maryša, se ve skutečnosti jmenoval Felix Turek a s Maryšou strávil 40 roků společného života a na vraždě otráveným kafem nebyla ani kapka pravdy. Proslulé drama jim však, díky lidské závisti a zlobě, doslova otravovalo život až do jejich odchodu na věčnost. S tímto tématem pracuje autor s velkou volností a humorným nadhledem. Snaží se odhalit pravdu o útrpném životě rádo by celebrit své doby. Po mnoha létech přijíždí již značně zestárlé manžele Turkovi navštívit dávný přítel Francek, se kterým mají snahu si svůj divný osud, za který vůbec nemohou, daro vysvětlit. K celoživotnímu traumatu se v řádné nadsázce připojují stařecké realie, které přinášejí celou řadu komických situací. Jde o skvělou hereckou příležitost pro tři herce pokročilejšího věku.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

TEREZA VERECKÁ V DILIA

NA KAMENNÉM, KAMENNÉM POLI (JOB)

Tereza Verecká

Obsazení: 3 muži, 1 žena

Příběh o Jóbovi je příběhem krajní zkoušky víry, které vystavil Hospodin svého vyznavače, když jej připravil o majetek, rodinu i o zdraví.

Jak vypadá taková zkouška ve světě, který tvrdí, že „Bůh je mrtev“ a kde starozákonní víru nahradila víra v člověka, společnost a v sebe sama? Ve světě bez pevně daných hodnot se přece tragédie mění v grotesku.

Na kamenném, kamenném poli stojí dům, ve kterém žije Aťa s manželkou, synem a svým nemohoucím otcem. Aťa vede dvojí boj – s nemocí, která se projevuje zvláštními halucinačními záchvaty, a s realitou, která je absurdnější než Aťovy halucinace. Dům je postupně zavalován dopisy – reklamními letáky, složenkami a účty; veškerá korespondence útočí na bezmocného Aťu a jeho kritický stav se stupňuje. Mezi nabídkami výhodných půjček a nákupů, přírůčky o kariéře a naplnění života a spoustou složenek objeví jednoho dne exekuční výměr...

Co všechno vám mohou exekutoři vzít, když už není co brát?

Hra o vztahu otců k synům, péči o umírající blízké a o vlastní bezmoci na půdorysu nelitostné sociální grotesky, ve které banalita narůstá do oblundných rozměrů.

Hra ve verzi s názvem ÍJób získala 3. místo při udělení Ceny Evalda Schorma za rok 2011.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

POTMĚZVUK

Tereza Verecká

Žánr: pohádka

Obsazení: 1 muž, 1 žena + 1–4 další osoby

Veselá pohádka s mnoha písničkami. Báli jste se někdy tmy? Cože? Ještě se jí občas bojíte? To je v pořádku! Josefína totiž taky. Vydejte se spolu s ní a Kamohim do světa podivných nočních zvuků a třeba nakonec zjistíte, že s tmou může být i docela legrace...

Bylo nebylo jedno město a v tom městě se všechno zavřelo. Byla to temná doba. Školy se zavřely, sbory se zrušily, divadla zavřely, kroužky jakby smet. A nikdo nesměl vycházet ven. Dokonce i dospělí měli domácí vězení. Ale ti zalezli do svých pracoven a ložnic, kde jenom konferovali on-line a dlouho, dlouho je nikdo neviděl. A tak si Kamohi a Josefína musí hrát celý den doma sami. Jenže ouha, setmí se, praskne žárovka – a ukáže se, že Josefína má strach ze tmy. A co s tím? Naštěstí Kamohiho a Josefínu navštíví tři průvodci (Meluzína, netopýr Netopírko a samotná Tma) a provedou je světem nočních zvuků i nočního ticha a ukážou jim, že žádná tma není zlá, zvláště, když si ji ochočíš.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

V PASTI

Tereza Verecká

Žánr: černá komedie

Obsazení: 5 mužů, 2 ženy

V černé komedii *V pasti* se setkávají dva generačně vzdálené partnerské páry v prostoru, odkud není úniku. A obyčejná cesta na svatbu se tak postupně a nenápadně mění v noční múru a směřuje do míst, odkud není návratu.

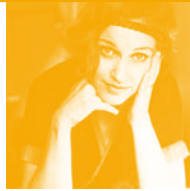
Karel a Marcela, postarší pár plný lásky k sobě, ale zejména ke kočkám, se vypravují na nečekanou, rychle svolanou svatbu svého syna. Marcela shánčlivě nakládá provizorní svatební dort i svatební dar – malinkatá, chundelatá kotátka. Zatímco Karlova a Marcelina cesta s nadějí konečně začíná, o kousek dál skončila cesta mladé dvojice Jakuba a Anny. Jejich auto mělo nehodu a jim nezbyvá než pokračovat dál stopem, jelikož míří také na svatbu, na které má jít Jakub za svědka. Snad je to ta samá svatba, na kterou míří i starší pár – to ale nikdo neví jistě. Jakub s Annou si stopnou Marcelu s Karlem. Dynamika starší dvojice se ale během cesty proměnila, prosakují vzájemné křivdy i nenávisť ke stereotypu. Atmosféře vůbec nepomáhá, že ani Jakub s Annou nejsou v nejlepší náladě. Vše vyvrcholí únosem bezbranného staříka, záchvatem násilného dobrodinství – a autonehodou. Z níž nevyvázne nikdo jiný než dvě chundelatá kotátka, upatlaná od svatebního dortu a jiných krásných, přenáherných věcí.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

TEREZA VERECKÁ (*1985)

Režisérka, autorka, dramaturgyně a dramatička. Její hry vyšly pod názvem *Kamenná, divná věc...* v nakladatelství Akropolis, dále pak v překladu do maďarštiny a srbštiny. Má na kontě několik rozhlasových her, textů a pohádek pro děti i dospělé. Působí mimo jiné v divadle BodyVoiceBand, pro které zpracovala například dramaturgii románu Elfriede Jelinekové *Milovnice*. Její hru *Na kamenném, kamenném poli (Job)* uvedlo roku 2015 pražské Divadlo na Vinohradech, komedii *Velká vodní loupež* uvede Jihočeské divadlo v roce 2023.

Získala literární cenu Vladimíra Vokolka v kategorii poezie za rok 2008. Roku 2009 uvedl Český rozhlas Vltava v rámci cyklu Hry a dokumenty nové generace její text *V pasti*. Z hru *ÍJob* získala 3. místo v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2011 (text je nyní k dispozici v přepracované verzi pod názvem *Na kamenném, kamenném poli*). Za hru *Divná věc, divná věc* získala čestné uznání v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2012. Za hru *Kapři* získala 3. místo v soutěži o Cenu Evalda Schorma za rok 2013.

NABÍZÍME PŘELOŽENÉ zahraniční hry

RITA (2019)

Marta Buchaca

Španělsko

Překlad: Blanka Stárková

Žánr: tragikomedie

Obsazení: 1 muž, 1 žena

Dva sourozenci, Toni a Julia, se setkávají v nemocnici u lůžka své umírající matky. Ta slaví narozeniny, které ve svém stavu pravděpodobně vůbec nevnímá. Sourozenci stojí před otázkou, jak se k této situaci postavit. Nechat matku dále přežívat, nebo její trápení ukončit? Na odpovědi se zdánlivě neshodnou. Julia je toho názoru, že právo rozhodovat o matčině životě nemají, její bratr o tom tak přesvědčený není. Pak ale přijde den, kdy onemocní jeho pes a najednou se jejich postoje obrátí. Otázky života, smrti, utrpení a lásky nahlédnou ještě z úplně jiné a nečekané perspektivy. Rozhodovat o životě někoho, koho milujeme, je nejtěžší věc na světě...

Hru formou scénického čtení představil v dubnu 2023 Činoherní klub ve spolupráci se španělským kulturním Institutem Cervantes v Činoherní kavárně.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

NEŘÍKEJ MI LÁSKO (A MI NO EM DIGUIS AMOR, 2010)

Marta Buchaca

Španělsko

Překlad: Romana Redlová, Ivana Slámová

Žánr: futuristická komedie

Obsazení: 5 mužů, 4 ženy

Dnešním dnem vstupuje v platnost zákon o zrušení rodiny, který vládla schválila většinovým počtem hlasů. Prezident schválení zákona považuje za velmi pozitivní krok, vzhledem k tomu, že v současné době je zánik rodiny stejně nevyhnutelný.

Láska je postavena mimo zákon. Tradiční rodiny jsou odsunuty do garáží. Mladí lidé se snaží nepodlehnout lásce, aby neskončili jako jejich rodiče.

Do nepohodlných garáží se museli přestěhovat i manželé Jauma a Majka a jejich děti, syn Sergi a dcera Laia. Rodiče se přes všechny problémy stále milují a jsou spolu šťastní. Jejich děti ale ne, touží po tom, aby se jejich rodiče rozvedli a oni mohli žít zase normálně. Sami se lásce ze všech sil brání – Laia si chce jenom nezávazně užívat a Sergi se chce oddávat pouze platonickým citům. Pod tlakem dětí a dědy nakonec Jauma svou ženu opustí. Ale ani „injekce proti lásce“, které mají za úkol řešit nepřijemné stavy spojené se zamilovaností, nepomohou. Jaume je bez Majky nešťastný, nechce se mu bez ní žít. Celý svůj život věřil na nesmrtelnou lásku, kterou viděl u svých rodičů, a teď ji zradil. Ale vztah jeho rodičů nebyl vůbec takový, jak ho ukazovali svému synovi.

Rozhodne se Jaume pro své štěstí nebo pro normální život svých dětí? A ubrání se jeho děti lásce, kterou tolik proklínají?

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

MARIE MAGDA (MARIA MAGDA, 2021)

Svenja Viola Bungarten

Německo

Překlad: Diana Rykrová

Žánr: činohra (horor)

Obsazení: variabilní (4 a více žen)

Děj „kruté hororové story“, která je současně nemilosrdnou kritikou křesťansko-patriarchální společnosti, se odehrává v klášterní internátní škole pro obtížně vychovatelné dívky. Marie, kterou do kláštera poslali zoufalí rodiče, se setkává se spolubydlící Magdou, její kamarádkou Hildou a tamější vrchní sestrou, která si po nocích na chodbě brouká cosi podivného sama pro sebe.

Povídá se, že v klášteře byl kdysi zaživa upálen lovec čarodějnic Heinrich Krammer a doposud zde straší jeho duch. Nebo skrze něj snad promlouvá sám Duch svatý? Marii byla přidělena postel dívky, která nedávno beze stopy zmizela a jedna podivnost střídá druhou. Jsou jepťišky ve skutečnosti čarodějnice? Jak to vlastně bylo s neposkvrněným početím? Opravdu Otec Marii Matku znásilnil?

Autorka ve své nejnovější, moderní a antinaturalisticky laděné hře nekompromisně napadá po dlouhá staletí tradované předsudky o ženách, ženskosti a ženské sexualitě. Násilným způsobem paroduje panující patriarchát a obrací vzhůru nohama upjaté křesťanské představy o dědičném hříchu a biblické pojetí ženství a mateřství.

Svenja Viola Bungarten se svým textem v roce 2021 zvítězila v rámci autorské soutěže divadelního festivalu Heidelberger Stückemarkt.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

VLAŠTOVKA (LA GOLONDRINA, 2016)

Guillem Clua

Španělsko

Překlad: Kateřina Popiolková

Žánr: činohra

Obsazení: 1 muž, 1 žena

SMILEY (SMILEY: UNA HISTORIA DE AMOR)

Guillem Clua

Španělsko

Překlad: Tomáš Loužný

Žánr: komedie (gay komedie)

Obsazení: 2 muži

AMÉLIE: Víš, co je na tom nejdivnější? Ne to, že člověk vidí nějakého blázna zabít padesát lidí. Ani to, že slyší poslední slova svého syna, než umře. Ne. Nejdivnější na tom všem je ta hudba, která nepřestává hrát. Mariah Carey. Celou tu dobu. Jako by to už tak nebylo dost strašné, nepřestává hrát ta zatracená Mariah Carey.

Paní Amélie (60 let), poměrně přísná učitelka zpěvu, ve svém domě přijme mladého muže Ramona (35 let), který se chce zdokonalit v hlasové technice. Ramon není moc talentovaný a Amélie by se s ním ráda rozloučila, muž ale odmítá odejít. Nakonec je donucena dát mu šanci. V průběhu lekce se začnou odkrývat zneklidňující skutečnosti o životě obou postav. Krok za krokem se dozvídáme, že postavy něco spojuje. Amélie ztratila syna při teroristickém útoku. Ramon má na těle jizvu po kulce. Odkud? Dialog plný napětí, strachu i zvědavosti pokračuje. Ramon možná jejího syna znal a možná ho znal víc než ona. Teď přišel, aby jí řekl celý příběh. Na tuhle hodinu zpěvu Amélie nikdy nezapomene.

Drama inspirované skutečnou událostí, které nenechá diváky vydechnout, nabízí výraznou hereckou příležitost pro zralou herečku a mladého herce.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

Japonská legenda říká, že když jsou dva lidé předurčení k tomu být spolu, neviditelná červená nit je spojuje ode dne, kdy se narodili. Tuto nit nelze přetrhnout, má moc spojit lidi navždy. Na této premise je postavena úspěšná komedie *Smiley*.

Alex a Bruno (30–35 let) už nemohou být odlišnější: Alex je krásný, usměvavý, volnomyšlenkářský mladý muž v trendy oblečení, zatímco Bruno je zamyšlený, (pseudo) intelektuální hipster v brýlích a kostkované košili. Ti dva se seznámili omylem. Alexe opustil přítel, respektive úplně se vypařil. Přestal odpovídat na WhatsApp, Messenger, email, vypnul si mobil. Alex má zlomené srdce a chce vysvětlení. Rozhodne se mu tedy zavolat na pevnou linku. Na záznamníku mu (formou mistrně napsaného monologu) nechá dlouhý vzkaz, ve kterém se mu ze všeho vyzpovídá. Netuší ale, že si spletl číslo a příběh jeho života si vyslechne Bruno, který se mu nakonec rozhodne zavolat zpátky. To, co začne jako normální rande, se nakonec stane vírem událostí, které oběma navždy změni život. Ačkoli jsou jejich povahy naprosto antagonistické, spojuje je ona červená nit, i když ji často chtějí přetrhnout.

Smiley je chytře napsaná romantická komedie, se vším, co k velkým love story patří. Rozesměje i zneklidňuje, vtipně ukazuje obavy, kterým čelíme, když se do někoho zamilujeme.

Hra získala tři prestižní katalánské divadelní ceny Butaca a byla uvedena ve Španělsku, Chile, Řecku, Itálii, Peru, USA, Austrálii, Brazílii, Mexiku ad. V roce 2022 podle hry natočil Netflix úspěšný komediální seriál.

Připravujeme český překlad.

GUILLEM CLUA (*1973)

Katalánský dramatik, scenárista a novinář. V současné době jeden z nejvýznamnějších katalánsky a španělsky píšících dramatiků, který slaví úspěchy také na mezinárodních scénách. Je považován za jeden z nejnovativnějších hlasů současného španělského divadla. Kritika ho označuje za mistra vyprávění. Vystudoval žurnalistiku v Barceloně a scénické umění na prestižní Obrador de la Sala Beckett, kde jeho lektory byly osobnosti jako Jordi Galceran, Martin Crimp a Juan Mayorga. Jeho hra *La piel en llamas* (Skin in Flames) vyhrála řadu ocenění a byla uvedena na několika scénách v USA. V roce 2010 vytvořil epické drama *Marburg*. Třihodinový opus měl premiéru v National Theatre of Catalonia, hra byla uvedena také ve Venezuele a přeložena do několika jazyků. Jeho zatím neúspěšnější hrou je gay komedie *Smiley*. Hra získala tři ceny Butaca a byla uvedena ve Španělsku, Chile, Řecku, Itálii, Peru, USA, Austrálii, Brazílii, Mexiku ad. V roce 2022 podle hry natočil Netflix úspěšný komediální seriál. Jeho dalším významným textem je drama *Vlaštovka* (La golondrina), která je inspirovaná teroristickým útokem v gayclubu Pulse ve floridském Orlando. Hra byla přeložena do několika jazyků a uvedena po celém světě.

KDYŽ UŽ VRAŽDIT, TAK POŘÁDNĚ (ACHTSAM MORDEN, 2020)

Karsten Dusse, Bernd Schmidt

Německo

Překlad: Ondřej Šebesta

Žánr: komedie (krimikomédie)

Obsazení: 2 muži, 1 žena (hrají více postav)

Nejsem násilník. Prvního chlapa jsem zabil, až ve svých dvačtyřiceti. A to s těmi nejlepšími úmysly.

Hlavní postavou je právník, který zastupuje nebezpečné mafiány a mistrovsky kličkuje mezi problémy s policií na jedné straně a nevypočítatelnými klienty, kteří občas někoho vydírají, mučí nebo rovnou zastřelí, na straně druhé. To všechno s humorem a elegancí sobě vlastní díky tomu, že má kouče, který jej vede k větší všímavosti, asertivitě a lepšímu zvládnutí stresu.

Když už vraždit, tak pořádně je autorizovanou dramaturgií originálního románu Karstena Dusse *Vraždí všímavě*. Text není postaven na německých realitách, je tedy zcela srozumitelný i českému publiku.

Dramaturgie měla premiéru v únoru 2022 v Kammertheater Karlsruhe a od té doby ji uvedlo v německy mluvících zemích celkem 18 renomovaných scén a další tři premiéry se plánují (informace z února 2023).

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

SBĚRATEL (THE COLLECTOR) @👤

John Fowles

Velká Británie

Překlad: Dana Hábová

Žánr: dramatizace

Obsazení: 1 muž, 1 žena

V životě jsem nic špatného neudělal. Chci vás jenom blíž poznat. Přece nemůžete unést každého, koho chcete blíž poznat.

Dramatizace strhujícího románu, prvotiny britského spisovatele Johna Fowlese, jež vyšla v roce 1963. Největší věhlas přinesla Fowlesovi zfilmovaná *Francouzova milenka* (1981), román *Sběratel* byl také zfilmován (1965) a získal nominace na Oscary za režii, nejlepší ženský herecký výkon a scénář.

Bezvýznamný a zakomplexovaný úředník a sběratel motýlů Frederick Clegg vyhraje v loterii velké peníze. Zakoupí opuštěný dům na venkově a do sklepení uvězní krásnou studentku Mirandu. Frederick původně nechce Mirandě ublížit, chce ji jenom vlastnit (stejně tak jako krásného motýla) a doufá, že se do něj postupem času Miranda zamiluje. Ta však stále a všemi prostředky bojuje o svobodu. Marně. Umírá na banální infekční onemocnění, které její věznitel z důvodů utajení odmítá svěřit do rukou lékaře. Lovestory se nekoná.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

JOHN FOWLES (1926–2005)

Britský spisovatel a esejista. Jeho románové dílo bývá řazeno do postmoderny – pro svou snahu spojit neslučitelné, totiž vysoké a nízké žánry. Na příkladu jednoho z jeho

nejznámějších románů (*Sběratel*) je to dobře patrné – jde o thriller na pozadí debat o umění. Trojice těchto jeho nejvýznamnějších románů ze 60. let byla zfilmována (kromě *Sběratele* jde o *Francouzovu milenku* a *Mága*). Film *Francouzova milenka* z 80. let byl navíc nominován na Oscara, scénář napsal Harold Pinter. Fowles žil nějakou dobu v Řecku a pak se přestěhoval na britský venkov, kde po boku své druhé ženy zemřel.

ULF

Juan Carlos Gené

Argentina

Překlad: Cyril Navrátil

Žánr: komedie (tragikomedie)

Obsazení: 1 muž, 1 žena

Paloma a Jacinto, dva zestárlí herci, zapomínají nejen text, ale i platit nájem. Pětileté zpoždění přišlo majiteli domu jako až moc dlouhé, a tak oba seniory vyhodil na ulici. V Buenos Aires zima nezabíjí. Ani bezdomovce, ani sny. Manželé se rozhodnou napsat synovi do Švédska a požádat ho o drobnou investici, aby mohli postavit show, která by je doslova postavila opět na nohy. Nápady jim nechybí. Smíchali by tradici země s tou rodinnou, kdyby si vzpomněli, kdo z jaké pochází (občas si je prohodí). Stačí kontaktovat syna. Jen kdyby si vzpomněli, kde žije. Zda-li vůbec...

Ulf s podtitulem tragikomedie o Palomě a Jacintovi nabízí skvělou hereckou příležitost pro herečku a herce (kolem 60 let).

Připravujeme český překlad.

TALENTOVANÝ PAN RIPLEY (TALENTED MR RIPLEY)

Patricia Highsmithová, Marie Špalová

USA

Žánr: dramtizace

Obsazení: 2 muži, 2 ženy (variabilní)

Strhující příběh talentovaného, ale silně nezakotveného mladíka Toma, který touží po bohatství a především uznání a pro dosažení svého cíle je schopen hrát tu nejriskantnější hru.

Román *Talented Mr Ripley* z roku 1955 patří k nejslavnějším dílům americké spisovatelky Patricie Highsmithové. Postavě Toma Ripleyho věnovala autorka následně ještě další čtyři romány a tento chladnokrevný, nemorální vrah, kterému přesto čtenáři fandí, se stal prototypem nového antihrdiny. Dočkal se také řady filmových verzí, v nichž si Ripleyho zahrál například Alain Delon, John Malkovich nebo Matt Damon.

Komorní adaptace přivádí na jeviště pouze čtyři herce, kteří vystřídají hned několik rolí, hlavním tématem je totiž krize identity. Tom Ripley jakožto „muž, který chtěl být někým jiným“ je v dnešní době a společnosti, která žije paralelní životy ve virtuálním světě, vrcholně současný. Kam až může tato touha po jiném životě vést? Existují pak nějaké hranice?

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

TENOR NA ROZTRHÁNÍ (LEND ME A TENOR)

Ken Ludwig

USA

Překlad: Tatjana Havlů, Ivo T. Havlů

Žánr: komedie

Obsazení: 4 muži, 4 ženy

Dekorace: hotelové apartmá

Saunders: Budu to muset všem oznámit. Jen pár slov, žádné podrobnosti.

Dámy a pánové – pan Tito Merelli spáchal dnes odpoledne sebevraždu, čímž řadu z nás připravil – o velký zážitek. Bylo všeobecně známo, že zpíval jako anděl, ale chtěl si to zřejmě nahoře ověřit. Zkrátka a dobře – hvězda dnešního večera opustila tento svět s prázdným a klamným gestem egoismu, jaké nemá v historii komické opery obdoby!

Max: Snad by bylo lepší, kdybych to oznámil já.

Saunders: Prokristapána.

Max: To – to představení by se ale stejně mohlo konat. Myslím, že by se mělo konat.

Saunders: No – rozhodně! Někde ho tam opřeme a muziku budeme pouštět z gramofonu. Na začátku prohodíme pár slov o tom, že byl zraněn v bitvě o Kypr a pak ho budem nosit po jevišti v nosítkách!

Max: Já – já – mám na mysli záskok.

Typická situační komedie, navazující na to nejlepší, co bylo v tomto žánru vytvořeno. Autor vychází z módního retro stylu a vrací nás do amerických 30. let. Hlavní zápletka se točí kolem světoznámého tenora, který má pohostinsky vystoupit v roli Othella. Osobní problémy, které tato operní hvězda řeší alkoholem a prášky na spaní však způsobí, že není schopen vystoupit v představení, které slibuje tučný zisk. Je tedy nezbytné

obléknout do kostýmu Othella tenorova náhradníka. Od tohoto momentu se rozvíjejí neuvěřitelně bláznivé situace, jako vystřižené z klasických dvojnických komedií.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

TĚŠNĚ PŘED KONCEM SVĚTA (JUSTE AVANT LA FIN DU MONDE)

Jean-Pierre Martinez

Francie

Překlad: Jaromír Janeček

Žánr: komedie

Obsazení: 2 muži, 2 ženy

Max: Už to není jako dřív, to je fakt.

Alex: Člověk si to ani neuvědomuje, protože to přišlo pomalu, ale kdybysme se podívali o deset let zpátky.

Max: To máte pravdu. Se všema těma cizincema, co sem do Francie zveme. Politickejma, economickejma, klimatickejma. Pak se divíme, že nám sem přicházejí noví nemocí.

Alex: Já nemluvila o nemocech...

Tři náhodně vybraní lidé jsou za zvláštních okolností pozváni, aby zasedli v lidové porotě. Nicméně místo, kde se ocitli, se soudu nijak nepodobá. Dozvídají se, že ve skutečnosti byli pozváni, aby rozhodli, jak se má lidstvo postavit nevyhnutelné světové katastrofě, která se rychle blíží. Jejich názory se diametrálně liší. Různorodé nápady a myšlenky vyhrocojí situaci. Atmosféra je napjatá a vzrušení stoupá. Do diskuze je zapojeno také publikum, aby vyslovilo svůj názor a pomohlo „porotcům“ učinit správné rozhodnutí a předejít nejhoršímu. Před našima očima se střídají

dramatické situace i komické výstupy. Bude náš svět pokračovat? Nebo jsme odsouzeni k zániku?

Martinez ve hře předepisuje čtyři postavy, nicméně jejich pohlaví může být měněno podle požadavků souboru. V přeloženém textu vystupují dvě ženy a dva muži.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

KROUŽEK ILUZIONISTŮ (CERCLE DES ILLUSIONNISTES, 2014)

Alexis Michalik

Francie

Překlad: Kateřina Neveu

Žánr: činohra

Obsazení: 3 muži, 3 ženy (nebo 4 muži, 2 ženy)

Nebojte se jít za svým osudem! *Kroužek iluzionistů* od Alexise Michalika je epicky laděnou hrou plnou historických událostí a kouzel. Je to emocemi i informacemi nabitá hra o počátcích filmu, o Georgi Mélièsovi, kouzelníkovi Robertovi-Houdinovi a Décembrovi, zloději tašek, který má to štěstí, že narazí na úžasnou Avril, stavitelku bankovních trezorů. Spolu objeví původní Mélièsův filmový sál z 19. století i kotouč s prvními záběry. K tomu všemu se píše rok 1984 – Francie je ve finále Eura a Platini střílí gól! Kouzla, iluze i cestu za vlastním osudem protínají útržky z přenosu fotbalového zápasu a divák se jako mávnutím proutku přenáší z jednoho století do druhého. Divadelní jízda nejen pro milovníky filmu.

Hra byla oceněna v roce 2014 dvěma Moliéry – Nejlepší hra roku a Nejlepší režie roku.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

SMAZANÁ Z PŘÁTEL (THE UNFRIEND, 2022)

Steven Moffat

Velká Británie

Překlad: Anežka Svobodová

Žánr: komedie

Obsazení: 4 muži, 3 ženy

Na oslavu dvacátého výročí svatby vyrazí Peter a Debbie na výletní plavbu, aby si odpočali od svých dvou otravných a pubertou cloumajících dětí a sprátlé se s dalším z pasažérů – Elsou Jean Krakowski, výstřední Američankou, která má v oblíbě Donalda Trumpa.

Po formálním rozloučení s novou přítelkyní a neurčitým příslibem, že se někdy zase setkají, se Debbie a Peter po příjezdu domů nestačí divit, když se najednou Elsa objeví u jejich dveří. Oni jako dokonalí hostitelé, kteří si ze všeho nejvíc považují slušného vychování, by se jí za normálních okolností okamžitě ujali. Teď jsou jejich dobré způsoby ale podrobeny těžké zkoušce, protože o jejich „přítelkyni“ zjistili jednu nečekanou, ale zásadní informaci. Elsa je sériová vražedkyně, která nikdy nebyla usvědčena. Jak se téhle nebezpečné osoby zvládnou zbavit? Dokážou překonat pro ně tolik důležitou společenskou etiketu, aby si s ní otevřeně promluvili a ochránili tak sebe a své děti před potenciálním nebezpečím, a možná i vraždou?

Brilantní komedie z pera proslulého britského autora Stevensa Moffata (mj. autora scénáře seriálu *Sherlock*) předvádí britský humor v jeho plné kráse.

Připravujeme český překlad.

NADĚJE UMÍRÁ POSLEDNÍ (HABET ER LYSEGRONT)

Kaspar Colling Nielsen, Claus Flygare

Dánsko

Překlad: Jana Šimková

Žánr: činohra

Obsazení: variabilní

Zemi obsadili vlci. Jsou v lesích, ve městech, v kanalizaci, elektrických kabelech, a dokonce i v nás samých. Někteří vypadají jako děti a jiní mají křídla, ale všichni budí strach a hrůzu. Jediné, co je může donutit se stáhnout, jsou básně spisovatelky Bolette Lund. Dokážou totiž zabít.

Bolettiny sbírky se prodávají po statisících. Jsou plné násilí a lží, ale podle samotné autorky jde jen o boj o uměleckou svobodu. Básně Bolette Lund jsou natolik silné, že se jejich autorka stává objektem stále silícího kultu osobnosti – narůstající počty čtenářů Bolette sledují, kamkoliv se vydá, a jsou schopni čehokoliv. Bolette a její básně jsou pro ně snadnou odpovědí v době stále složitějších otázek.

Kaspar Colling Nielsen a Claus Flygare napsali satirickou alegorickou tragikomedii o lidské potřebě silného vůdce, který v nepochopitelné době ovládané strachem a zmatkem dokáže ukázat cestu, ať už jakoukoliv.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

A KDYŽ PŘIJDE DÍTĚ... (LORSQUE L'ENFANT PARAÎT, 1951, ÚPRAVA 1995)

André Roussin

Francie

Překlad: Alexander Jerie

Žánr: komedie

Obsazení: 3 muži, 5 žen

Senátor Charles Jacquet vede vášnivou kampaň proti potratům. Možná svůj postoj bude muset ale brzy přehodnotit... Jeho žena se dozví, že je těhotná, a svěří se své dceři. Ještě toho dne se senátorovi svěří jeho syn Georges, že přivedl do jiného stavu jeho sekretářku Natašu, a hodlají se vzít. Charles neví, jak se k tomu všemu postavit, ale netrvá dlouho a začne zvažovat řešení, které je diametrálně odlišné od jeho kampaně. Také senátorova dcera otěhotní. Později otěhotní i senátorova služebná. A aby toho nebylo málo, náhle se objeví tajemná Madeleine, kterou senátor před 25 lety opustit, když s ním čekala dítě. Tehdy jí poskytl finanční pomoc, aby se „toho“ mohla zbavit. Senátora a jeho kampaň nečekají lehké chvíle...

Hra napsaná v roce 1951 a autorovým synem upravená roku 1995 neztratila nic ze své aktuálnosti a v současné době slaví v Paříži úspěšný revival. Dokonce získala nominaci na prestižní Cenu Les Molières 2023 v kategorii Nejlepší komedie.

Připravujeme český překlad.

NA LOVU (PIRSCH, 2022)

Ivana Sokola

Německo

Překlad: Diana Rykrová

Žánr: činohra

Obsazení: 1 muž, 2 ženy (chór hladových psů)

Poetické podobenství o normalizovaném sexuálním zneužívání v rámci mocenských a patriarchálních struktur. Divadelní báseň s kriminální zápletkou, dramatizace traumatu nebo zpochybnění motivu tradiční venkovské slavnosti? Autorka nás na pozadí vesnické tancovačky vtahuje do hry se slovy, doprovázené hlasem chóru jako možností, jak hledat pravdu a jak se efektivně pomstít. Lze dosáhnout spravedlnosti, když je sexualizované násilí samo o sobě tolerovanou součástí společenského řádu? Protože trauma nezná promlčecí lhůty.

Marinka se jako tělo bez duše po patnácti letech vrací do rodného města, kde právě probíhá tradiční slavnost. Tancuje se, pije a hoduje, ale Marince se vracejí vzpomínky na jinou, dávno prožitou noc, kterou lze jen stěží popsat slovy. Od té doby už Marinka netancuje a teď chce konečně vědět, co se tehdy stalo. Zůstaly jí jen útržky paměti, chutě, pachy a pocity raněného zvířete. Její bratr tvrdí, že to byl jen sen. A nemůže si náhodou za všechno sama? Policistka Lena konstatuje, že postižená nedokáže popsat rozsah trestného činu. A tak se Marinka rozhodne vystoupit z role oběti a stane se dravcem. Se smečkou hladových psů se vydává na neúprosný lov, aby násilí oplatila násilím a smyla vinu nemilosrdnou pomstou.

Hra získala prestižní divadelní cenu pro dramatické texty mladých autorů v rámci festivalu Heidelberger Stückemarkt 2022. Porota ocenila především jazykovou vytříbenost, brilantní rytmus a subtilní kompozici textu.

Připravujeme český překlad.

RODINNÁ PORADA (CONSEIL DE FAMILLE, 2017)

Amanda Sthers, Morgan Spillemaecker

Francie

Překlad: Alexander Jerie

Žánr: komedie

Obsazení: 2 muži, 2 ženy

Fanny: Dal jsi dresink zvlášť?

Flo: Jasně, že jsem dal dresink zvlášť! Samozřejmě!

Fanny: Tak se nerozčiluj, já na to tuhle zapoměla. Máma mi kvůli tomu držela dvě hodiny kázání.

Flo: Kvůli dresinku zvlášť jsem měl dvanáct sezení u psychiatra. Díky dresinku zvlášť mám tři exmanželky. Dresink zvlášť měl katastrofální vliv na můj sexuální život.

Fanny: Sexuální život. Ty aspoň nějaký máš.

Flo: Přestaň se pořád cpát, to pomůže. Prostě přestaň jíst. Přestaň!

Fanny: Když jím s mámou, tak jsem vystresovaná, nemůžu za to. U večeře s ní mám pokaždý pocit, že je mi vosum.

Flo: Ale ty s matkou večeříš dvakrát tejdně!

Fanny: No právě. Proto mám deset kilo nadváhu..

Matka a její tři dospělé děti Florent, Fanny a Ben se setkají na tradiční rodinné večeři. Atmosféra by se dala označit jako přesný opak idylky. Zdá se, že matčina specifická výchova všechny tři děti nějak poznamenala. Florent je v pracovním životě úspěšný, ale v osobním životě selhává. Je třikrát rozvedený a bezdětný. Fanny má děti dvě, je vdaná, ale životem unavená, zajímá ji už jen jídlo. Ben je nejmladší, emocionálně závislý na matce a finančně na Florentovi, snaží se živit uměním, ale nejde mu to. Jejich stále čiperná matka, bývalá tanečnice, si po dlouhých letech,

kteří strávila péčí o děti, chce konečně zase naplno užívat života, alkoholu, tance a mužů...jen k tomu potřebuje pravidelný přísun Florentových peněz. Jenomže tomu se v poslední době nedaří. Peníze mu dochází, a proto potřebuje snížit výdaje, a to hlavně z matčiny strany. Přichází ovšem s poněkud radikálním řešením, se kterým Fanny a Ben nesouhlasí... anebo nakonec ano? Večeře se změní v časovanou bombu a Mojito, které se podává, může být pro někoho to poslední...

Rodinná porada je politicky nekorektní, drsná, místy sřízavá komedie plná černého humoru. Ve Francii není přístupná dětem mladším 12 let.

Hra nabízí skvěle napsané postavy, svižné dialogy, překvapivé situace a plnohodnotnou hereckou příležitost pro všechny čtyři herce.

Text v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

NABÍZÍME NEPŘELOŽENÉ zahraniční hry

STANDING AT THE SKY'S EDGE (2019)

Chris Bush, Richard Hawley

Velká Británie

Žánr: muzikál

Obsazení: 13 mužů, 8 žen (variabilní)

Muzikál vypráví příběh tří generací Britů po dobu několika turbulentních desetiletí. Původně byl napsán jako milostný dopis věnovaný městu Sheffield. A vskutku musí být motivací především láska, když se jedná o průmyslové město, které má za sebou tak pohnutou historii. Na tu vyprávění také navazuje, společně s naznačením jejího politicko-ekonomického vývoje. Sledujeme několik skupin obyvatelstva, které poznamenává rozhodnutí Margaret Thatcherové o snížení vlivu odborů, o jejím postoji k migrantům, na straně každodenního života se rozehrává platonická linka mezi dvěma mladými postavami, vypjaté drama mezi těmi staršími... Vše však směřuje k velkému finále, k němuž známá recenzentka deníku *The Guardian* Arifa Akbar doporučuje vzít si kapesník k osušení slz dojetí.

Muzikál premiéroval v Sheffieldu a kromě vyprodaných sálů posbíral hned několik ocenění. Díky nastudování v National Theatre v letošním roce zvítězil v kategorii nejlepší muzikál při předávání prestižních cen

Laurence Oliviera. Tam také obdržel sedm dalších nominací, což z něj činí nejvýraznější muzikál sezony.

Text originálu je v elektronické podobě k dispozici v DILIA.

KŮŽE V OHNI (LA PIEL EN LLAMAS, 2005)

Guillem Clua

Španělsko

Žánr: činohra (psychologické drama)

Obsazení: 2 muži, 2 ženy

Válečný fotograf Frederick Salomon, jehož proslavil snímek dívky vyhozené do povětří při výbuchu, se po 25 letech vrací do země, kde tuto legendární fotografii pořídil. Má tam za ni převzít ocenění, protože mnozí věří, že sehrála roli v nedávném úsilí o nastolení míru v zemi. S tím ale nesouhlasí místní novinářka Hanna, která se Salomonem přijde udělat rozhovor. V hotelovém pokoji probíhá jiskřivá diskuze. Otevřou se témata jako rozporuplná role OSN ve vztazích se zeměmi třetího světa, obchodování s obrazy násilí a především to, co přesně se odehrálo v ten osudný den, kdy byl snímek pořízen. V jiném hotelovém pokoji se odehrává příběh dalšího páru, Dr. Browna a místní ženy Idy, jejíž dcera leží v nemocnici v kómatu. Ida nabízí své tělo výměnou za lékařskou péči, která by mohla její dceři zachránit život.

Kontrastní scény klamu a zoufalství ve dvou hotelových pokojích spolu vytváří tragický obraz, který po sobě zanechala válka. Kdo byla dívka na fotografii? Jak tragický snímek změnil život postav? Jak postavy vyřeší strašlivé dilemata, kterým čelí?

Velmi aktuální hra zpracovává témata jako média a politiku v době válečného konfliktu a velice rozličné postavení mocných a obyčejných lidí v době krize. Autor upozorňuje, že nejde o hru o válce, ale o lidech, kteří

34 DIVADELNÍ ODDĚLENÍ – *Nepřeložené zahraniční hry*

její hrůzy zažívají na vlastní kůži a ne jen jako jeden z bodů zasedání v klimatizovaných jednacích síních.

Zneklidňující text získal řadu ocenění a byl kromě Španělska uveden také například v USA, Polsku, Řecku, Mexiku a Velké Británii. V roce 2022 byl podle hry natočen film (režie: David Martín Porras).

Text španělského originálu a anglického překladu je v elektronické podobě k dispozici v DILIA.

MARBURG (2010)

Guillem Clua

Španělsko

Žánr: činohra (drama)

Obsazení: 6 mužů, 3 ženy

V srpnu 1967 se v malebném německém městečku Marburg objevil neznámý virus, který způsobil náhlou smrt 23 lidí. Od té doby je jméno města spojováno se smrtí a zkázou. Tento historický fakt je spouštěčem čtyř příběhů, které se odehrávají v různých koutech zeměkoule, a které spojuje právě název Marburg. Z německého města se přesuneme do Pensylvánie roku 1981, kde se odehraje neúspěšný atentát na prezidenta Ronalda Reagana. Příběh nahlížíme z pohledu rodiny atentátníka, která se v prvotním šoku snaží k situaci nějak postavit. Poté se dostaneme do jihoafrického Marburgu, kde o silvestrovské noci roku 1999 sledujeme v malé kapli údajný zázrak. Na závěr se dostaneme do Austrálie roku 2010, kdy setkání na meteorologické stanici navždy změní život dvou mužů.

Marburg je ambiciózní epické dílo, které v překvapivé labyrintové struktuře cestuje po světě, zatímco klade otázky o etice, moci, nemoci, instinktu přežití a smrti.

Text španělského originálu a anglického překladu je v elektronické podobě k dispozici v DILIA.

LIFE OF PI (2019)

Lolita Chakrabarti, Yann Martel

Velká Británie

Žánr: pohádka

Obsazení: 7 mužů, 3 ženy (+ vícero postav představujících tygra)

Divadelní adaptace knižní předlohy k světoznámému filmu *Pí a jeho život*, který se proslavil nejen mezi dětskými diváky. Příběh připomínající Kiplingovu *Knihu džunglí* nebo robinsonády. Malý chlapec Piscine, zvaný Pí, ztroskotá s lodí a plaví se jen na záchranném člunu. Za podivuhodného ochránce má bengálského tygra. Po návratu čelí nevěřicně zírajícími úředníkům, kteří jeho příběh zpochybňují. Příběh taktéž brouzdá ve vodách různých duchovních proudů, totiž kombinaci hinduismu, křesťanství a islámu a hledá odpovědi na základní lidské otázky, včetně Boha.

Knižní předloha od Yanna Martela, která obdržela Man Bookerovu cenu, se stala bestsellerem. Ang Lee dostal za režii filmové adaptace kromě Oscara mnohá další ocenění. V jevištní podobě byl nominován na cenu WhatsOnStage a vyhrál prestižní cenu Laurence Oliviera.

Text originálu v elektronické podobě je k dispozici v DILIA. Překlad předjedná.

BOOKPINK (2018)

Caren Jeß

Německo

Žánr: činohra

Obsazení: variabilní

Zvířecí bajky jsou zpět! Aktuální a nekompromisní! Páv byl opuštěn svojí matkou ještě jako vajíčko. Stal se z něj zločinec, je špinavý a nikdo nevidí jeho krásu. Sameček sýkorky se emancipuje, nechce být jen pohledný. Ezoterická krůta otráví své klienty azbestem. Holub na smetišti sní

o dovolené na barokním zámku. Káně přestane mluvit. Plameňáci jsou unavení z neustálého chození v kruhu...

Bookpink se skládá ze sedmi originálních mini dramát plných humoru, komických situací a silných point. Německá dramatička Caren Jeß nám pomocí zvířecích příběhů ukazuje pestrou sociální mozaiku, odkrývá stereotypy přezívající v naší společnosti a současně oslavuje rozmanitost života.

Hra byla nominována na Mülheimer Dramatikerpreis za rok 2019.

Text originálu je v elektronické podobě k dispozici v DILIA.

WHATSONSTAGE AWARDS V DILIA

LEGALLY BLONDE (2007) ⚡ 😊 🎵 @

Nell Benjamin, Laurence O'Keefe, Heather Hach

USA

Žánr: muzikál

Obsazení: 3 muži, 8 žen (+ company)

Muzikálová adaptace stejnojmenného filmu *Pravá blondýnka* a literární předlohy od Amandy Brown. Elle Woods se snaží všechny (na začátku hlavně svého expřítele Warnera) přesvědčit o tom, že růžový zevnějšek a blond vlasy nemusí být vůbec známkou nižší inteligence. Avšak ani přijetí na prestižní univerzitu Harvard proti takovým stereotypům nic nezmuže. Warner naopak vypadá, že se zasnoubí s jejich společnou (rozumějme inteligentní) spolužačkou. Dokáže Elle nakonec zvrátit běh světa, který ji předem zavrhuje? A jak taková zkušenost promění ji samotnou? Oddechová romantická komedie, která – podobně jako hlavní postava – není tím, čím se na první pohled zdá být.

Po uvedení na Broadwayi obletěla muzikálová verze filmu svět. Současné britské nastudování v Regent's Park Open Air Theatre získalo nominaci na WhatsOnStage Awards v kategorii nejlepší znovu-uvedený muzikál. Zároveň hlavní protagonistka (Courtney Bowman) i herečka ve vedlejší roli (Lauren Drew) proměnily nominace v daných kategoriích. V dřívějších letech obdržela hra prestižní cenu Laurence Oliviera za nejlepší muzikál a byla nominována na cenu Tony.

Textu originálu v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

BEST OF ENEMIES (2021) 😊 @

James Graham

Velká Británie

Žánr: činohra

Obsazení: 8 mužů, 1 žena (+ epizodní role)

Podle populárního recenzenta Paula Sevena Lewise se jedná o nejlepší britskou hru roku 2021. Do ledna 2022 se uváděla v dnes již kultovním divadle pro mladé autory Young Vic.

Píše se rok 1968, dramatické politické datum nejen pro USA. Po atentátu na Johna F. Kennedyho se při příležitosti nových prezidentských voleb setkávají dvě významné osobnosti coby komentátoři dění, Gore Vidal a William F. Buckley. Ano, takhle to zní nudně, doplňuje svérázně Lewis, ale nenechme se zmást. Břítický britský humor, tak Čechům blízký, tne do živého, nejen s ohledem na rozdělenou společnost. Obě postavy se dostávají do kotle, jsou postaveny před nepříjemné otázky. Zároveň mermomocí chtějí uspět, chovají se bezohledně, narcisticky. A proč jsou nejlepšími nepřáteli? Protože se navzájem potřebují.

James Graham je stále pokládán za mladého autora s hlavou plnou čerstvých myšlenek. Nepřekvapil žánrem, politickou satirou, ale zase jinak nám pomohl nahlédnout do zákulisí politických debat a fungování televizního vysílání obecně. Za tuto hru byl nominován na cenu Laurence Oliviera a WhatsOnStage. Obdržel další ocenění, mj. Critics' Circle za nejlepší hru.

Text originálu v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

JAMES GRAHAM (*1982)

Dramatik, scenárista a příležitostný herec. Jako autor byl objeven divadlem Finborough Theatre, pro které psal na svých rezidencích. Jeho hry se hrají v divadlech po celé Británii, mj. v National Theatre, The Soho Theatre, Bush nebo Clwyd Theatr. Nevyhýbá se osobním ani politickým tématům. Jeden z prvních výraznějších úspěchů zaznamenal při premiéře politické frašky *The Vote*, která sleduje volby z pohledu přisedící komise. Inscenaci v den voleb živě vysílala celostátní televize. V roce 2015 debutoval jako scenárista s filmem *X+Y*. Jeho dosud poslední hra *Best of Enemies* byla nominována na cenu Laurence Oliviera a taktéž na WhatsOnStage Awards.

OKLAHOMA! (1943)

Richard Rodgers, Oscar Hammerstein

USA

Žánr: muzikál

Obsazení: 6 mužů, 5 žen

Muzikálová klasika ve svém žánru. Jde o první společný projekt proslulého autorského dua Richarda Rodgerse a Oscara Hammersteina. Hlavní linie vypráví romantický příběh o dívce Laurey Williamsově, o níž se ucházejí dva muži – kovboj Curly McLain a strach nahánějící Jud Fry, předák na farmě. Vedlejší linie vypráví taktéž o milostném trojúhelníku. Oba příběhy spojuje jeden kouzelný nápoj lásky. Přes všechna dramata končí dvojice tak, jak si původně představovaly.

Muzikál měl premiéru na Broadwayi v roce 1943. Následující rok získali oba autoři Pulitzerovu cenu a o tři roky nato měl premiéru na londýnském West Endu. Do roku 1961 držel muzikál rekord v počtu nejvíce odehraných představení. Ústřední píseň muzikálu se stala hymnou amerického státu Oklahoma. V roce 1955 byl námět zfilmován (režie Fred Zinnemann), zač při padesátiletém výročí úvodní premiéry získalo dílo zvláštní cenu Tony. Při letošním předávání cen WhatsOnStage zvítězila v kategorii nejlepší znovuvedený muzikál.

Textu originálu v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

EUREKA DAY (2018)

Jonathan Spector

USA

Žánr: komedie

Obsazení: 3 muži, 2 ženy (+ 1 nemluvící postava)

Debatní skupinka pěti „vysokých“ hráčů – kalifornských rodičů a učitelů, kteří se potkávají ve škole na třídních schůzkách. Pětice sestává z prošeďivělého ředitele praktikujícího meditace, matky-lesby, která se jen kvůli manželce snaží namluvit si, že je spokojená ve Státech, stárnoucí svobodné matky, sobeckého a uzavřeného mladého otce a jedné antiwaxerky. První dějství se nese v duchu satiry na stereotypy jednotlivých komunit. V průběhu inscenace nicméně zjistíme, že nic není tak černobílé – např. antiwaxerka nedůvěřuje doktorům kvůli traumatu ze ztráty dítěte. Je prostor pro hlubší analýzu společnosti a jejích mluvčích. Na přetřes se dostává důvěra v konspirační teorie, sociální (ne)spravedlnost a mnohé další.

Hra měla premiéru v Aurora Theatre Company v Berkeley (Kalifornie), kde se odehrává sám děj hry. Na londýnské scéně září mj. Helen Hunt v roli přehnaně pečující, leč velmi kontrolující antiwaxerky. Hra byla nominována na WhatsOnStage Award.

Text originálu v elektronické podobě je k dispozici v DILIA. Překlad předjednán.

JONATHAN SPECTOR

Dramatik a scenárista z Kalifornie. Vyučuje na několika amerických univerzitách. Je autorem řady her, např. *This Much I Know*, *Best Available*, *What Comes Next*, *Siesta Key* nebo *Good. Better. Best. Busted*. Jeho poslední titul *Eureka Day* z

roku 2018 dostal v Berkeley (místě premiéry) všechna ocenění, kterých bylo možné dosáhnout, a na základě britského nastudování si vysloužil letošní nominaci na WhatsOnStage Award.

PASSION (1994)

Stephen Sondheim, James Lapine

USA

Žánr: muzikál

Obsazení: 10 mužů, 4 ženy (+ company)

Velkolepý muzikál Stevena Sondheima, který zemřel během pandemie. Jedno z mála děl, u nichž byl Sondheim sám autorem. Inspiroval jej totiž italský snímek *Fosca* napsaný dle novátorského textu zapadlého italského autora Iginia Uga Tarchettiho.

Voják Giorgio je rozpolcen mezi láskou ke Clare a bezmeznou vášní, kterou mu nabízí Fosca, která trpí nenadálými nervovými záchvaty. Druhá část muzikálu se odehrává o nějakou dobu později, kdy se Clara mezitím vdá. Giorgio nakonec nalézá své štěstí v objetí Fosky, která ovšem intenzitu jejich lásky zdravotně neustojí a záhy umírá. Aby byl příběh v závěru náležitě vygradován, Giorgio se dostává do konfliktu, který se dá řešit pouze pistolemi.

Text originálu v elektronické podobě je k dispozici v DILIA.

HUDEBNÍ ODDĚLENÍ

Premiéry a užití děl

28. 1. 2023

Divadlo J.K. Tyla Plzeň
Antonín Dvořák:

ARMIDA

opera

12. 2. 2023

Divadlo Hybernia Praha
Nacio Herb Brown:

**ZPÍVÁNÍ V DEŠTI
(SINGIN' IN THE RAIN)**

muzikál

17. 2. 2023

Moravské divadlo Olomouc
Béla Bartók, Zoltán Kodály:

**MODROVOUSŮV HRAD
(HERZOG BLAUBARTS BURG)
TANCE Z GALANTY
(GALÁNTAI TÁNCOK)**

komponovaná operní inscenace

19. 2. 2023

Slezské divadlo Opava
Franz Lehár:

**ZEMĚ ÚSMĚVŮ
(DAS LAND DES LÄCHELNS)**

opereta

24. 2. 2023

Národní divadlo
Alexander Zemlinsky:

**ŠATY DĚLAJÍ ČLOVĚKA
(KLEIDER MACHEN LEUTE)**

opera

10. 3. 2023

Severočeské divadlo
Ústí nad Labem

Florimond Hervé:
MAMZELLE NITOUCHE

opereta

18. 3. 2023

JAMU – Divadlo na Orli Brno
Bedřich Smetana:

DVĚ VDOVY

opera

25. 3. 2023

Divadlo J.K. Tyla Plzeň
Josef Suk:

RADŮZ A MAHULENA

poetické drama / scénická
hudba

Informujeme

LA JOLIE FILLE DE PERTH

Fishergate Music vydal nové vydání opery Geoga Bizeta *La jolie fille de Perth* jako 3. díl ze série „Bizetovy jiné opery“. Stejně jako *Carmen* a *Les Pêcheurs de perles* je i tato opera o čtyřech dějstvích plná brilantnosti a jiskřivých hudebních nápadů. Nové vydání je založeno výhradně na dvou autentických zdrojích: Bizetově rukopisu / autografu, který má v držení Bibliothèque nationale de France v Paříži, a vokální partituru publikované měsíc po prvním uvedení opery v prosinci 1867. Bizet začal operu komponovat v roce 1866 na objednávku Théâtre-Lyrique, které premiérovalo i jeho *Les Pêcheurs de perles*. Opera velmi volně vychází z *The fair Maid of Perth* od Waltera Scotta. Editorem opery je Hugh Macdonald.

DIE EROBERUNG VON MEXICO

29. ledna 2023 se uskutečnila v Staatstheater Mainz premiéra opery Wolfganga Rihma *Die Eroberung von Mexico*. Námětem opery se stala zásadní konfrontace dvou kultur. Setkání španělského dobyvatele Hernána Cortéze s aztéckým vládcem Montezumou v roce 1519 je vykresleno jako střet mužského a ženského rodu a jejich nárok na moc a magii. V souladu s tím je Cortézova role zobrazena jako mužská a Montezumova jako ženská.

ARMIDA

Nová operní inscenace Divadla J. K. Tyla Plzeň byla výsledkem mezinárodní spolupráce s prestižním festivalem v irském Wexfordu, kde byla Dvořákova opera *Armida* uvedena 23. října 2022 v hudebním nastudování dirigenta Norberta Baxy. *Armida* je poslední dokončené dílo skladatele

Antonína Dvořáka. Vznikla na libreto Jaroslava Vrchlického podle známého eposu Torquata Tassa *Osvobozený Jeruzalém* (1850). Světová premiéra se odehrála 25. března 1904, tedy jen krátce před skladatelovou smrtí (1. května 1904). Dvořák na *Armidě* pracoval rok a půl. Plzeňská premiéra proběhla 28. ledna 2023.

ŠATY DĚLAJÍ ČLOVĚKA

Do Státní opery se po 101 letech vrátila hudební komedie Alexandra Zemlinského *Šaty dělají člověka*. Tato opera se váže k historii pražského Nového německého divadla. Svou premiéru měla ve vídeňské Volksoper v roce 1910. Zemlinsky ji však na počátku dvacátých let během svého působení na pozici šéfa opery Nového německého divadla přepracoval a druhou verzi premiéroval na dnešním jevišti Státní opery 20. dubna 1922. Tento působivý operní titul na pomezí komedie a alegorické pohádky je součástí cyklu *Musica non grata*, který se od roku 2020 věnuje oživování tvorby skladatelů první poloviny 20. století pronásledovaných nacistickým režimem. Premiéra se uskutečnila 24. února 2023.

MODROVOUSŮV HRAD

Soubor opery a operety Moravského divadla Olomouc uvedl symbolistickou operu maďarského skladatele Bély Bartóka doplněnou o *Tance z Galanty* a *Sbory pro mužské hlasy* Zoltána Kodálye.

Libretista Béla Balázs psal jednoaktovou operu *Modrovousův hrad* původně pro Zoltána Kodálye, ale zhudebnění se nakonec ujal Béla Bartók. Opera z roku 1911 měla premiéru v roce 1918 v Královské opeře v Budapešti. V roce 1960 se odehrála česká premiéra v tehdejší Divadle Oldřicha Stibora v Olomouci. Námětem opery je mnohokrát různě zpracovaný příběh legendy o Modrovousovi, jehož poslední žena se nezdřáhá odhalit hrozivá tajemství ukrytá v komnatách jeho hradu, za což má zaplatit vysokou daň. Premiéra se uskutečnila 17. února 2023.

RADÚZ A MAHULENA

Radúz a Mahulena je nejúspěšnější hrou Julia Zeyera. Napsána byla v roce 1896, na jevišti se poprvé představila o dva roky později, a to na scéně Národního divadla. Od této doby se na jevištích objevuje pravidelně. Pohádkový příběh vypráví o strastiplné cestě dvou mladých lidí, Radúze a Mahuleny, ze dvou zneprátených podtatranských království, kteří překonávají pro svou lásku nejen nástrahy osudu, ale i kouzla královny Runy. Ač se hra některými dějovými prvky podobá Shakespearově nejslavnější tragédii *Romeo a Julie*, kořeny má ve slovenských pohádkách. Premiéra s hudbou Josefa Suka byla 25. března 2023 v hudebním nastudování Jiřího Petrdlíka.

WOZZECK

29. března 2023 byla představena část nového vydání historicko-kritického svazku Alban Berg Complete Edition – opera *Wozzeck*. Toto významné hudebně-divadelní dílo počátku 20. století se tak kompletním kritickým vydáním zařazuje do řady děl, která nejlépe odrážejí skladatelův hudební rukopis. V novém vydání jsou změny, které Berg provedl po vídeňském prvním provedení v roce 1930, zvýrazněny barevným písmem / poznámkami včetně zvýraznění komorních ansámbľů v rámci celé opery.

LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ

Informujeme

MAGNESIA LITERA 2023

Letošní již 22. ročník výročních cen Magnesia Litera provázely změny. Zatímco kategorie „blog roku“ vzhledem k upadající popularitě blogů a obtížím naplnit nominace byla vynechána, nové kategorie pro žánrovou literaturu naopak přibýly. Poslední novinkou je pak zařazení ceny za přínos knižní kultuře. Vítězové žánrových kategorií za fantastiku, detektivku a humor byli vyhlášeni v neděli 16. dubna v Knihovně Václava Havla. Hlavní kategorie byly vyhlášeny při obvyklém slavnostním vyhlášení na Nové scéně Národního divadla o den později, tedy 17. dubna.

Nejdůležitějším úkolem výročních knižních cen Magnesia Litera je propagovat kvalitní literaturu a dobré knihy. A to bez omezení a bez ohledu na žánry: stejnou pozornost si zaslouží spisovatelé, básníci, překladatelé, nakladatelé i vědci a teoretici. Proto bylo ocenění rozvrženo do devíti kategorií, které se snaží obsáhnout veškerou domácí knižní produkci. Porotu k jednotlivým kategoriím delegují oborově příslušné obce a organizace. Aby se předešlo příliš úzké specializaci, vítěze v kategoriích Litera za debut roku a Kniha roku vybírá 300 oslovených lidí z knižní branže: od univerzitních badatelů až po knihovníky a knihkupce.

DILIA tradičně podpořila kategorii DILIA Litera za debut roku, jejíž vítěz si odnesl prémii ve výši 30.000 Kč.

Kniha roku

Miloš Doležal: *Jana bude brzy sbírat lipový květ* (Revolver Revue)

Litera za prózu

Viktor Špaček: *Čistý, skromný život* (Host)

Litera za poezii

Petr Hruška: *Spatřil jsem svou tvář* (Host)

Litera za knihu pro děti a mládež

Jana Šrámková: *Fánek hvězdoplavec* (Běžilíška)

Litera za naučnou knihu

Vladimír Papoušek a kol.: *Chór a disonance* (Akropolis/FF JČU)

Litera za nakladatelský čin

Jan Zábřana: *Dílo* (Torst)

Litera za publicistiku

Martin Rychlík: *Dějiny lidí* (Academia)

DILIA Litera za debut roku

Patrik Banga: *Skutečná cesta ven* (Host)

Litera za překladovou knihu

Douglas Stuart: *Shuggie Bain* (přeložila Lenka Sobotová, Paseka)

Litera za fantastiku

Vilma Kadlečková: *Mycelium VIII – Program apokalypsy* (Argo)

Litera za detektivku

František Šmehlík: *Šelma* (Argo)

42 LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ

Litera za humoristickou knihu

Lela Geislerová, Martin Mach Ondřej: *Zen žen* (Labyrint/Paseka)

Kosmas cena čtenářů

Václav Dvořák: *Písečníci a probuzení krále* (vlastním nákladem)

Cena Magnesia za přínos knižní kultuře

Adolf Knoll za rozvoj digitalizace rukopisů, starých tisků a novin a jejich široké zpřístupnění odborné komunitě i veřejnosti

AŠ

NOMINACE NA CENU JIRÍHO ORTENA 2023

Filip Klega: *Andrstán (Větrné mlýny)*

Sen o pokračování undergroundové estetiky dlouho připomínal nostalgickou hru. Brněnské uskupení Vitrholc však vytrvalo a dočkalo se nástupu nové generace, která underground nejen vyzývá, ale je nucena ho také nové žít. Filip Klega je předním představitelem tohoto „nového undergroundu“ – nejen, že ví, co znamená trapná poezie, ale jejími prostředky dovede umně vytvářet gesta a mikropříběhy typické pro věk prekarizace. Klegova sonda do nižších pater společnosti nepostrádá posvěcující humor, komunitní vtípky pak podtrhují celkové vyznění i pro čtenáře, kteří nejsou insidery mezi outsidersy: „Kdybych nebyl my / tak bych nás vyfotil“.

Anna Sedlmajerová: *Bizarum multiflorum (Větrné mlýny)*

Z edice Mlat, věnované básnickým debutům mladých autorů, je básnická řeč Anny Sedlmajerové asi nejvíce imaginativně nezkrocená. Básnička svou žánrově pestrou poetikou demonstruje poetický mnohosvět, v němž narážíme na Babylon jazyků, na ohledávání vlastní i dějinné časovosti

nebo na záměrně „antistylizované“ verše, zdánlivě hledající svůj tvar v jiskřivé asociaci.

Ondřej Škrabal: *Cesta k billboardu (Listen)*

Povídková sbírka Ondřeje Škrabala přináší příběhy postav hledajících možnosti existence v cizím prostoru, jemuž se snaží porozumět a snad i přizpůsobit. Blahobytný Západ se proměňuje v prostor míjení, nepochopení a osamocení, stejně tak je ale i místem, v němž náhodná setkání mohou nasvítit lidský život a hledání sebe sama z nových úhlů.

Zdroj: cenajirihoortena.cz

MARTIN HILSKÝ OSLAVIL VÝZNAMNÉ ŽIVOTNÍ JUBILEUM

Martin Hilský, přední český překladatel, shakespearolog a emeritní profesor anglické literatury, oslavil 8. dubna své 80. narozeniny.

Díky jeho překladům si mohou čtenáři v češtině přečíst nejen kompletní dílo Williama Shakespeara, ale například také knihy Johna Steinbecka, Davida Herberta Lawrence nebo drama Petera Shaffera *Amadeus*. K řadě publikací připojil své předmluvy či doslovy a je také autorem několika vlastních knih.

Za svou výjimečnou práci převzal mnoho významných ocenění. V roce 2001 se stal čestným členem Řádu britského impéria za zásluhy o šíření anglické literatury, o deset let později jej prezident Václav Klaus ocenil medailí Za zásluhy o stát v oblasti kultury a školství. Na svém kontě má ale také Národní cenu projektu Česká hlava, Státní cenu za překladatelské dílo i uvedení do Siné slávy v rámci Ceny Josefa Jungmanna u příležitosti

souborného vydání překladů Shakespearova díla.

Je nám velkou ctí, že můžeme pana Martina Hilského dlouhodobě zastupovat a spolupracovat s ním. Zastupovali jsme jej mimo jiné při vydání jeho publikace *Shakespearova Anglie*, za níž obdržel cenu Magnesia Litera za knihu roku 2021.

Přejeme vše nejlepší a ještě mnoho dalších šťastných let!

BF

Rozhovor

JANA JAŠOVÁ

44 LITERÁRNÍ ODDĚLENÍ

Ceny Magnesia Litera se letos rozrostly o kategorie fantastiky, detektivky a humoristické knihy. Mezi třemi nominovanými detektivkami se ocitla i detektivní prvotina Jany Jašové Znič to jméno, podle recenzí psychologický thriller, podle autorky maloměstská detektivka. Kniha nakonec Literu za detektivku nedostala, autorka ale neztrácí naději.

Po letech pilného překládání jste se pustila do vlastní tvorby – už jste měla dost cizích příběhů a rozhodla se vyprávět ty svoje?

Já jsem jako autorka vlastních románů začínala, ale pak jsem si pořídila děti a hypotéku a musela jsem tu havěť žít a pečovat o ni, takže jsem se vrhla do lukrativního oboru překladů, kde si pilná včelka vydělá i tolik jako pokladní v supermarketu, ale dokáže přitom aspoň jedním okem i dohlížet na děti. Teď když děti odrostly a hypotéka je splacená, si můžu hýřít zase jako spisovatelka. S překlady jsem ale neskončila, autorské honoráře by mě neuživily.

Po té překladatelské pauze jste napsala knížku pro děti a pak hned thriller. Proč jste se rozhodla pro detektivku?

Rozhodla jsem se zkusit žánr, co čtu sama nejradši. Detektivky miluju, od Sherlocka přes Agathu až po severské krváky. Ale nejvic mě v mládí uchvátil Sebastian Japrisot a zkusila jsem mystery v jeho stylu, bez detektivů. A od dětské knížky k detektivce a zase zpátky – proč ne? Když to funguje Rowlingové a Nesbømu, připadá mi to jako osvědčený model – smočít si ruce v krvi a pak si odpočinout u pejsků. I když musím přiznat, že ta dětská knížka byl původně nápad, že napíšu něco pratchettovského o tom, že inteligentní rasa na Zemi nejsou lidé, ale psi... a pro dospělé mi to nakonec

připadalo moc infantilní. Takže jsem vlastně nechtěla psát pro děti, ale text si o to řekl.

Který z těch milovaných detektivů je vám nejmilejší? S kterým byste zašla třeba na kávu?

Nejradši bych šla na whisky s ledem s Cormoranem Strikem. Pro toho mám největší slabost, jak nemá nohu, a měl těžké dětství, a má rád sestru a tetu a synovce a Robin... Už se nemůžu dočkat, až Rowlingová napíše další příběh.

Jaké to byly pocity, když jste zjistila, že jste nominovaná na Literu – a pak jste ji nedostala?

Trochu jako když vás na maturitním plese pozve k tanci nejhezčí kluk ze třídy. Nejdřív bože, zrovna já, to není možné -- potom no jo, prostě jsem úžasná a konečně si toho všiml – a končí to tím zklamáním, když se ukáže, že vlastně stál o krásnější kamarádku. Ale naději neztrácím... a chápu, že vyhrává nejlepší: takže už zase sedím a píšu.

JANA JAŠOVÁ

Působila jako nakladatelská redaktorka a mimo jiné šéfredaktorka dětského měsíčníku pro milovníky angličtiny Sunny speaks English. Jako překladatelka uvedla na český trh přes tři stovky knížek nejrůznějších žánrů. Za překlad *Zrádce přísahy*, pátého svazku šestidílné fantasy Michelle Paverové *Letopisy z hlubin věků*, získala cenu Zlatá stuha za nejlepší překlad roku 2010 a byla zapsána na Čestnou listinu Mezinárodního sdružení pro dětskou knihu (IBBY).

Po dvou románech pro ženy (*Kroky, co slycháš* a *Babí slet*) napsala grotesku pro děti *Psi dny*, za kterou získala Zlatou stuhu 2021. Vloni jí vyšel psychologický thriller *Znič to jméno*, za který byla nominovaná na Magnesii Literu v kategorii detektivka. V září jí vyjde druhý díl *Psích dnů* pod názvem *Psi dečky*, a dopisuje další thriller.

Rozhovor vedla Marcela Nejedlá

MEDIÁLNÍ ODDĚLENÍ

Nově zastupujeme

Mediální oddělení informuje o autorech, k jejichž dílům může poskytnout licenci.

EVA ZAORALOVÁ (1932–2022)

Filmová publicistka a překladatelka

Narodila se v Praze v Braníku. Už jako dítě chodila do kina velmi intenzívně s otcem a strýcem. Jako jedináček se pohybovala hlavně ve společnosti dospělých. Původní nesplněné přání studia dějin umění se jí proměnilo v život s uměním.

Již jako mladá si přivydělávala komparesem, představovala třeba dvorní dámu v klasické pohádce *Byl jednou jeden král*. Při natáčení poznala studenty FAMU.

Po studiích francouzštiny a češtiny začala pracovat pro zahraniční oddělení Výboru československých žen. Současně překládala pro Nakladatelství Krásné literatury, Mladou frontu a také pro časopis *Film* a doba, kde publikovala i původní texty. Na sklonku roku 1968 nastoupila jako redaktorka časopisu *Film* a doba a v dubnu 1989 se stala jeho šéfredaktorkou.

Od roku 1994 byla uměleckou ředitelkou Mezinárodního filmového festivalu Karlovy Vary. Přednášela filmovou historii na Filmové a televizní fakultě Akademie múzických umění v Praze, publikovala v řadě domácích a zahraničních periodik a zasedala v porotách filmových festivalů. Působila jako předsedkyně české sekce Mezinárodní federace filmových kritiků FIPRESCI.

Obdivovala díla Federica Felliniho, jehož měla za úžasného, originálního pozorovatele života. Pro připomenutí uvádíme výběr z překladů Evy Zaoralové *Dějiny filmových teorií*, *Gepard*, *Zápisník majora Thompsona*, *Mastroianni vzpomíná*, *Silnice*, *Země se chvěje*, *Balthus a Fellini: Spříznění duší*, *Cesta do Říma*, *Darmošlapové*, *Tatarská poušť* aj.

Společně s filmovou publicistkou Alenou Prokopovou napsala knihu svých pamětí *Život s filmem*. V roce 2010 převzala Medaili Za zásluhu v oblasti kultury. O dva roky později jí byl udělen Rytířský kříž Polské republiky za přínos k rozvoji polsko-českého kulturního dialogu.

KAREL KYNCL (1927–1997)

Publicista, reportér a překladatel

Narodil se ve vlastenecky orientované rodině. Otec byl vyučený soustružník, aktivní člen odborů, náčelník Sokola v Žebráku a později místní starosta. Karel Kyncl vystudoval gymnázium ve Vršovicích. Od mala jej přitahovaly rozhlasové pořady a roku 1943 se stal členem Dismanova rozhlasového dětského souboru, kam jej přivedl spolužák a pozdější rozhlasový režisér Jiří Horčíka.

V květnu 1948 získal Karel Kyncl své první angažmá v Československém rozhlasu jako moderátor. Spolu s Pavlem Kohoutem vysílali živé, improvizované vstupy k Mezinárodní výstavě rozhlasu (MEVRO) v Praze. V roce 1961 se stal zahraničním zpravodajem Československého rozhlasu v USA, podrobně informoval například o atentátu na J. F. Kennedyho v roce 1963.

Po srpnové okupaci Československa byl vyloučen z KSČ. Po roce 1969 vykonával různá zaměstnání, byl činný v samizdatu. V roce 1982 získal politický azyl ve Velké Británii a legálně se vystěhoval. V letech 1983–1990 pracoval jako redaktor měsíčníku *Index on Censorships*, spolupracoval s BBC, Svobodnou Evropou, deníkem *The Independent*.

Po roku 1989 se stal zpravodajem Československého rozhlasu v Londýně.

Karel Kyncl je autorem mnoha reportáží, které odvysílal v rozhlase například *V Buckinghamu otevřeno*, *Gardenparty u královny*, *V Manchesteru nemají manšestr*, *Londýnský zpravodaj se hlásí*, *oblíbené jsou také Fejetony Karla Kyncla* a kniha *Moje Británie*. Pro televizi vzniklo 27 dílů televizního cyklu *Postřehy Karla Kyncla*. Karel Kyncl byl také aktivní jako překladatel a spolu se svou ženou přeložili mj. dílo *Král krysa*.

KAREL MICHAL (1932–1984)

vl. jménem Pavel Buksa Prozaik, dramatik a scenárista

Narodil se 28. 12. 1932 v Praze v lékařské rodině. V roce 1951 ho po maturitě na gymnáziu nepřijali na medicínu. Vyučil se tedy zámečnickem a nastoupil na stavbu mládeže v Ostravě, následně získal doporučení ke studiu medicíny na vysoké škole, které nedokončil.

Vykonával různé dělnické profese, než mu v nově založenému měsíčníku *Plamen* vyšla poprvé povídka *Plivník dlaždiče Housky*. Československý spisovatel později vydal soubor Michalových humoristických povídek v edici HUSA. V roce 1961 vyšla detektivka *Krok stranou* a soubor sedmi humoristických povídek pod titulem *Bubáci pro všední den*, později začal spolupracovat s filmem jako scenárista

Podílel se jako spoluautor na scénáři filmu *Bílá paní* (1965), v režii Zdeňka Podskalského. Později pracoval jako dramaturg Československého státního filmu. V šedesátých letech Karel Michal vydal knihy *Gypsová dáma* a *Elegie a Rapsodie*.

Po srpnu 1968 se rozhodl k emigraci společně se svojí manželkou Violou Fischerovou. Pracoval jako lektor a externí redaktor exilového nakladatelství Index, které v roce 1977 vydalo knihu *Rodný kraj*, o českých historických mýtech. Byl profesorem latiny a řečtiny na gymnáziu ve Švýcarsku.

V roce 1969 na filmovém festivalu v Benátkách získal film Hynka Bočana *Čest a sláva*, natočený podle Michalova scénáře, cenu za nejlepší zahraniční film.

Český rozhlas pravidelně připomíná díla Karla Michala, naposledy vysíláním díla *Bubáci pro všední den* v prosinci 2022.

MICHELANGELO ANTONIONI (1912–2007)

Filmový režisér a scenárista

Narodil se 29. září 1912 v zámožné rodině vlastníků půdy ve Ferrare v severní Itálii. Jako dítě začal navrhovat loutky a později se začal zajímat o olejomalbu. Navštěvoval univerzitu v Bologni a v roce 1935 získal titul v oboru ekonomie a obchodu. Založil univerzitní divadelní soubor, psal hry a některé z nich i režíroval. Psal recenze amerických a italských filmů pro místní noviny.

V roce 1940 se přestěhoval do Říma a začal navštěvovat kurzy Institutu experimentální filmové tvorby a napsal několik scénářů. V roce 1943 se Antonioni vrátil do Ferrary a našel místního obchodníka ochotného financovat jeho první film, dokument nazvaný *„Gente del Po“* (*Lidé od Pádu*) o ubohých životech místních rybářů. Německé okupační síly zničily velkou část záběrů, i když pár útržků přežilo a na filmovém festivalu v Benátkách v roce 1947 se staly devítiminutovým předfilmem Alfreda Hitchcocka *„Spellbound“* (*Rozdvojená duše*). Po druhé světové válce se Antonioni věnoval psaní filmové kritiky a pokračoval v natáčení krátkých dokumentárních filmů.

V roce 1950 natočil svůj první svůj hraný film *„Cronaca di un Amore“* (*Kronika jedné lásky*).

Film získal Grand Prix International na Filmovém festivalu v Punta del Este v roce 1951.

V roce 1955 zažil umělecký triumf za film *„Le Amiche“* (*Přítelkyně*) a získal na Filmovém festivalu v Benátkách Stříbrného lva.

Světově proslulým se stal Antonioni díky svému snímku *„Blowup“* (*Zvětšenina*) z roku 1966. Film v anglickém znění s Davidem Hemmingsem a Vanessou Redgrave zaznamenal i velký komerční úspěch.

Michelangelo Antonioni byl také spisovatel. Psal nejen scénáře, které vycházely z vlastní literárně zpracované předlohy, ale i prózu. DILIA licencovala v nedávné době jeho povídky z knihy *Kuželník u Tiberu*, *Kronika lásky, která nikdy neexistovala* a *Kolo* v překladu Evy Zaoralové.

REJSTŘÍK

ČESKÉ HRY

Ivan Buraj, Bohdan Karásek – HUMANISMUS 2022
Matěj Balcar – OBČAN PRVNÍ JAKOSTI (2022)
Oldřiška Ciprová – NEVĚRNÍCI (2009)
Oldřiška Ciprová – PODAŘENÝ VEČÍREK (2015)
Barbora Hančilová – NORMÁLNÍ BLÁZNI (2023)
Jana Havlatová – JAK KOCOUR K BOTÁM PŘIŠEL
Ervín Hodulík – PRVORODENÍ (2022)
Marie Janíčková – A CO DÁL, STRÁŽMISTŘE? ANEB AŽ SE UCHO UTRHNE (2022)
Lenka Lagronová – CHYTÁNÍ VÍDNĚ
Adéla Pellarová – NÍZKOROZPOČTOVEJ TRACYHO TYGR (2020)
Adéla Pellarová – PLAVÁČEK (2021)
Vlastimil Peška – KLUK Z PLAKÁTU (2019)
Vlastimil Peška – MARYŠA, MARYŠO! (2020)
Tereza Verecká – NA KAMENNÉM, KAMENNÉM POLI (Job)
Tereza Verecká – POTMĚZVUK
Tereza Verecká – V PASTI

PŘELOŽENÉ ZAHRANIČNÍ HRY

Marta Buchaca – RITA (2019)
Marta Buchaca – NEŘÍKEJ MI LÁSKO (A MI NO EM DIGUIS AMOR, 2010)
Svenja Viola Bungarten – MARIE MAGDA (MARIA MAGDA, 2021)
Guillem Clua – VLAŠTOVKA (LA GOLONDRINA, 2016)
Guillem Clua – SMILEY (SMILEY: UNA HISTORIA DE AMOR)

Karsten Duse, Bernd Schmidt – KDYŽ UŽ VRAŽDIT, TAK POŘÁDNĚ
(ACHTSAM MORDEN, 2020)

John Fowles – SBĚRATEL (THE COLLECTOR)

Juan Carlos Gené – ULF

Patricia Highsmithová, Marie Špalová – TALENTOVANÝ PAN RIPLEY
(TALENTED MR RIPLEY)

Ken Ludwig – TENOR NA ROZTRHÁNÍ (LEND ME A TENOR)

Jean-Pierre Martinez – TĚSNĚ PŘED KONCEM SVĚTA
(JUSTE AVANT LA FIN DU MONDE)

Alexis Michalik – KROUŽEK ILUZIONISTŮ (CERCLE DES ILLUSIONNISTES, 2014)

Steven Moffat – SMAZANÁ Z PRÁTEL (THE UNFRIEND, 2022)

Kaspar Colling Nielsen, Claus Flygare – NADĚJE UMÍRÁ POSLEDNÍ
(HABET ER LYSEGRONT)

André Roussin – A KDYŽ PŘIJDE DÍTĚ...
(LORSQUE L'ENFANT PARAÎT, 1951, ÚPRAVA 1995)

Ivana Sokola – NA LOVU (PIRSCH, 2022)

Amanda Sthers, Morgan Spillemaecker – RODINNÁ PORADA (CONSEIL DE FAMILLE, 2017)

NEPŘELOŽENÉ ZAHRANIČNÍ HRY

Chris Bush, Richard Hawley – STANDING AT THE SKY'S EDGE (2019)

Guillem Clua – KŮŽE V OHNI (LA PIEL EN LLAMAS, 2005)

Guillem Clua – MARBURG (2010)

Lolita Chakrabarti, Yann Martel – LIFE OF PI (2019)

Caren Jeff – BOOKPINK (2018)

Nell Benjamin, Laurence O'Keefe, Heather Hach – LEGALLY BLONDE (2007)

James Graham – BEST OF ENEMIES (2021)

Richard Rodgers, Oscar Hammerstein – OKLAHOMA! (1943)

Jonathan Spector – EUREKA DAY (2018)

Stephen Sondheim, James Lapine – PASSION (1994)

Máte rádi dobré jídlo a dobré divadlo?
Právě pro vás servírujeme tříchodové menu
a hned několik nových her!

VEČEŘE S NOVOU HROU 2023 #2

Originální koncept divadelní degustace

7. června 2023 ve 20:00 v plenéru před Divadlem VILA Štvanice

Režie: Kateřina Volánková

Nevšední kulturní i kulinářský zážitek. Jednotlivé chody té nejžhavější současné české dramatiky provedou návštěvníky od přípitku až po dezert.

Nasytíme masožravce i vegetariány!

Vstupenky k dispozici na goout.cz.

VÍŤA: U nás na rohu je jedna ruská restaurace, kde dělají super pelmeně. Ale od února tam prostě nedokážu chodit. A když vidím pana majitele kouřit na chodníku, pokaždý akorát odvrátím pohled. Nevím, jakej má názor na invazi, ale prostě teď mi nějak nejde žrát pelmeně.

DAVID: Takže bys pálil ruský knihy...

VÍŤA: To ani nebudu komentovat.

SYLVA: Pelmeně myslím jsou i na Ukrajině.

DAVID: No jasně, pelmeně jsou skoro všude.

VÍŤA: Já bych pálil ruský pelmeně.

(Ivan Buraj, Bohdan Karásek: Humanismus 2022)

Divadelní, literární,
audiovizuální agentura, z. s.

Kudy k nám:

Metrem B na stanici „Vysočanská“, poté cca 3 min směrem za ČSOB (platí pro oba východy z metra).

U stanice metra jsou zastávky mnoha autobusů a tramvají. V přízemí naší budovy se nachází restaurace, na budově je velký nápis DILIA.